

LUMIERE

Şirketi sinemanın mucididir. Asrî fotoğrafçılığın büyük terakkiyatı

LUMIERE

Şirketinin laboratuvarlarında temin edilmiştir.

Filimleri, Kâğıtları ve Plâkları

Birer harikadır. Toplan satış yeri: İstanbul REJİ HAN

FIRSAT

Büyükada'da iki katlı ve bahçeli, iyi bakılmış sarnıç, kuyu ve bütün konforu havi güzel bir hane satılıktır. «Hane» ru-muzla İstanbul 176 No. lu posta kutusuna müracaat edilmesli.

Sirkeci'de KIRALIK DÜKKÂN

Sirkeci'de Ankara caddesinde 173 numaralı dükkân kiralktır. Galata, Tütün İhissarı tahsildarlarından Mehmet Ali Efendiye müracaat.

İLAN

Karaisa'lı kazasının Karsantı nahiyesi dahilinde Tirak ve yapraklı maktında Pos ormanı mamulâtından 28740 parça çam ke-restesi beheri bir lira muhammen bedelle kapalı zarf usulüne 16/8/1931 den 16/9/1931 tarihine kadar otuz gün müddetle ilâna konulmuştur. Tafsilât almak ve şeraiti müzayedeyi görmek isteyenlerin Ankara'da Orman umum müdüriyetine ve İstanbul ve Adana'da Orman müdüriyetlerine Karaisa'lı Orman muamelât me-murluğuna müracaatları ve talip-lerin ihale günü Adana Orman müdüriyetinde müteşekkil komis-yona gelmeleri ilân olunur.

SAINT-BENOÎT PROVIDENCE

Kız tâli mektebi
Tedrisata 14 eylülde başlanacaktir. Her gün kayıt muamelesi yapılmaktadır. İkmal imtihan-ları 17 ve 19 eylülde icra edilecektir.

Müdüriyet

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

amamına (600) lira kıymet tak-dir edilen Kartal'ın Yayalar karyesinde Yakacık yolunda kâin kayden 59/20 H. 43 numaralarla murakkam 1500 ziralı maa müstemilât bir bap hanenin tamamı ile gene Kartal'ın Şihli karyesinde Karyealtı mevkiinde tapuca 196 No. lu ve 2 dönüm olup mahallen 4 dönüm miktarında ve beher dönümü 60 şar lira hesabile: tamamı 240 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Kocamezar mevkiinde ve Yayalar karyesi hududu dahilinde tapuca 192 numarada mukayyet ve 2 dönüm olup mahallen 4 dönüm miktarında ve beher dönümü 60 şar lira hesabile tamamı 240 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Kavakçı-narı mevkiinde Yayalar karyesi arazi dahilinde olup tapuca 190 numarada mukayyet ve 5 dönüm olup mahallen 6 dönüm miktarında ve beher dönümü 50 şar lira hesabile tamamı 300 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Kocamezar mevkiinde ve tapuca 191 numarada mukayyet ve 2 dönüm olup mahallen 6 dönüm miktarında ve beher dönümü 50 şar lira hesabile tamamı 300 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Kocamezar mevkiinde kâin tapuca 197 numarada mukayyet ve 10 dönüm miktarında beher dönümü 70 şar lira hesabile tamamı 490 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Zeytindibi nam mevkiinde ve tapuca 189 numarada mukayyet 4 dönüm ve beher dönümü 50 şar lira hesabile tamamı 200 lira kıymeti muhammeneli tarlanın tamamı ve gene Şihli karyesinde Kocamezar mevkiinde kâin tapuca 197 numarada mukayyet ve 10 dönüm miktarında beher dönümü 15 şar lira hesabile tamamına 150 lira kıymet takdir edilen işbu gayrimenkullerin tamamı ayrı ayrı şartnamelerle açık arttırmağa vaz edilmiş olup 17/9/1931 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 15/10/1931 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırmağa iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır. Mütetarakim vergileri müşteriyeye aittir. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmu-yan ipotekli alacaklılar ile diğer alacakdarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle bildirmeleri lâ-zımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmu-yanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Alacakdarların yeni icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne göre tevfiği hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istenilenlerin 931/371 dosyası numaralı memuriyetimize müracaatları ilân olu-nur.

KENDİ KENDİNİZE TIRAŞ OLUYOR MUSUNUZ?

TIMSAH 66

(CROCODILE) markalı TIRAŞ BIÇAKLARI

vermelerini musurren istiyiniz. Çünkü mezkûr tıraş bıçakları halis işveç çeliğinden mamul olup cildi tahriş etmez, taravet ve güzelliği tezyit eden iktisadî bir alettir. Her yerde YALNIZ bu bıçakları arayınız ve üzerin-deki 66 numarasına dikkat ediniz.

Deposu: İstanbul Çiçekpazar İstifriyadı Han No. 5

Türkiye ve Avusturya Cumhuriyetleri Maarif idarelerince musaddak

Leyli - Nehari "SEN JORJ LİSESİ," ve Ticaret ve nimleyli

İstanbul - Galata Çınar sokak 2 (İngiliz Jeneral konsoloslugu yanında). İmtihanlar: 9 ve 10 eylül. Tedrisata 12 eylülde başlanır.

Kayıt muamelâtı her salı, perşembe ve cumartesi günleri 9 - 15 arasında beraberlerinde nüfus tezkeresi, doktor raporu, aşî şahadetnamesi ile evvelce buldukları mektep tasdiknamesi ve üçer kıta fotoğraf getirmeleri lâzımdır.

Sabah uykudan uyanınca dilin paslanmış bulunması, midenin rahatsızlığına âlâmettir. Tabii hazmi temin ve inkibazdan mütevellit avarızdan sizi vikaye edecek olan Eno's "Fruit Salt" müstahzarını almak için mahlik halâtın hudusunu beklemeyiniz.

Sabah ve akşam bir bardak su derununda bir kahve kaşığı mikdarı hâfidir.

ENO'S 'FRUIT SALT'

Dr. HORHORUNI

İksim Zam-bak sokak No. 41

Cilt ve emrazi zühreviyeye tedavihanesi. Her gün sabahdan akşama kadar.

KARON Alman Kitaphanesi

Beyoğlu, Tünel meydanında 523

Bursa Ahmet V. P. Hastanesi

Baştababetinden:

Hastanenin 931 mualece münakasa ihalesi 10/9/1931 perşembe günü saat 16 da icra kılınacağına yevmi mezkûrda taliplerin Encümeni Vilâyette bulunmaları. (2239)

İstanbul Erkek Muallim

Mektebinden:

1 - Fiziki ilimler mezuniyet ikmal imtihanları (10 eylül) perşembe günü tam saat dokuzda icra edilecektir.
2 - Diğer ders ve sınıfların ikmal imtihanları ayrıca ilân edilecektir.
3 - Vaktinden evvel talebenin mektebe gelmesi caiz değildir. (2241)

Ankara İcra Riyasetinden:

Ankara Balıkpazarı'nda Kınacızadeler pasajında hırdavat, billürü ve elektrik malzemesi üzerine icrayı san'at ve ticaret etmekte olan Ramazan ve Ahmet Necati Beyler vekili avukat Cafer Tayyar Bey tarafından vuku bulan talep ve müracaat üzerine icra ve iflâs kanununun 276 ve müteakip maddeleri mucibince kongordato teklifi için borçlulara iki ay mehil itasına ve keyfiyetin devairi aidesine tebliğ ve gazete ile ilân edilmesine karar verilmiş olmakla icra ve iflâs kanununun 283 üncü maddesi mucibince mumaileyh Ramazan ve Ahmet Beylerde alacakları olanların 20 gün zarfında alacaklarını vesikalarile kaydettirmek üzere komiser Ankara mehakimi kâtibumumisi Avni Beye müracaatları ve bu müddet zarfında alacaklarını kaydettirmiyenlerin kongordato müzakeresinden hariç bırakılacakları ve kongordato teklifinin müzakeresi için tayin edilecek günün ayrıca ilân olunacağı tebliğ ve ilân olunur. (2221)

İstanbul Posta T. T. Başmüdüriyetinden:

57 lira sabıklî Kırklareli - İstasyon posta sürücülüğü otomobile günde iki sefer ve 32 lira sabıklî Kırklareli - Vize sürücülüğü otomobile haftada iki sefer olmak üzere münakasaya konmuş ve talip çık-madığından 18/8/1931 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmıştır. Taliplerin İstanbul P. T. T. Baş M. tine veya Kırklareli Posta M. tine müracaatları.

İstanbul P. T. T. Başmüdürlüğünden:

43 lira sabıklî Demirköy - Vize ve 20 lira sabıklî Demirköy - İneada posta sürücülüklerine münakasa neticesinde verilen bedeller haddi lâ-yıkta görülmediğinden 18/8/1931 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmıştır.

Her iki sürücülük beygirle haftada iki seferdir. Taliplerin İstanbul P. T. T. Baş M. tine veya Demirköy Posta M. tine müracaatları.

SAFİYE HANIM

Her akşam ÇİFTLİK PARKINDA saz heyetine iştirak etmektedir.

Nişantaş'ında

Kız ve Erkek
Leyli ve Nehari

Şişli Terakki Lisesi

Ana - ilk
Orta - Lise

Tekmil sınıfları ve ecnebi lisanı öğrenmek için fransızca, almanca, ingilizce kursları ve Kız-Erkek talebe için ayrı binalarda ayrı leyli teşkilâtı mevcuttur. Her gün saat 10-17 ye kadar talebe kaydedilmektedir. Mektep talimatnamesi meccanen gönderilir. Leyliye alınacak talebe mahduttur. Müracaatların tesrii. Telefon: B. O. 2517

Tesis tarihi 1879

Saraçhanebaşı'nda Münir Paşa konaklarında

Kız ve Erkek
Leyli ve Nehari

HAYRİYE LİSELERİ

Ana - ilk
Orta - lise

Tekmil sınıfları mevcuttur. Kayda başlanmıştır. Tedrisat türkçe, fransızca ve ingilizcedir. Telebe sabah evlerinden mektebin otomobilleriyle alınır ve akşam aynı vasıta ile evlerine gönderilir. Her gün 10 dan 18 e kadar müracaat edilebilir.

Telefon: 20530

Kız ve Erkek - Leyli ve Nehari

İSTİKLÂL LİSESİ

İlk Orta ve Lise kısımlarını mütevidir. Bütün sınıfları mevcuttur.

Talebe kaydına başlanmıştır.

Cumartesi, pazartesi, perşembe günleri 12 den 17 ye kadar müracaat olunabilir. Şehzadebaşı - Telefon 22534

Gayrimübadiller Takdiri Kıymet Komisyonu Riyasetinden:

Ellerindeki karar numaraları 366 ile 413 arasında olan gayrimübadillerin yüzde yirmi hesabına bonolarını almak üzere (5) eylül cumartesi günü saat 9 buçuktan 17 ye kadar komisyona müracaat etmeleri. (2260)

İstanbul İthalât Gürüğü

Müdürlüğünden:

Gümrük ambarlarile Sirkeci Gümrüğü ambarına vaz edilecek dört adet hassas terazi için yaptırılacak beton ayakların inşası olbaptaki keşifname ve şartnamesi mucibince pazarlıkla bilmünakasa yaptırılacaktır. Talip olanların 10 eylül 931 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtte İstanbul İthalât Gümrüğündeki komisyona müracaatları. (2247)

İstanbul Evkaf

Müdürlüğünden:

Rami civarında Sayımoçağı müstemilâtından Keçi mandırası ve ot-lakiyesi.

Önündeki mandıra mekân ve üç gözülü ahır ve bir samanlık zahire ambarı ve malûmulhudut otlakiyesi.

Sayımoçağı arazisinde nezirin mekânı tarlası namile maruf (100) dönüm tarla. Sayımoçağı arazisinden Maslak civarında

(100) dönüm tarla	Şeytandere tarlası
(105) » »	namile maruf (50) dönüm tarla
(95) » »	(50) dönüm tarla
(84) » »	(15) » »
(20) » »	(105) » »
(18) » »	(245) » »
	(95) » »
	(84) » »
	(20) » »
	(18) » »

Mevki ve neveleri balâda yazılı mandıra ve otlakiye ve tarlalar üç sene müddetle icara verilecektir. Müzayedesi (26 eylül 1931) cumartesi günü saat on dört kadardır. Talip olanların İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Orman ve Arazii Vakfiye İdaresine müracaat etmeleri. (2236)

Hakimiyeti Milliye Şehir Yatı Mektebi Müdürlüğünden:

Mektepte mezunlar dairesinde pazarlık suretile bazı tamirat yapı-lacağından talip olanların şartnameyi görmek ve teminat akçesi yatırmak için Fındıklı'da Güzel San'atlar Akademisinde Yüksek Mektepler Muhasebeciliğine müracaatları.

İhale eylülün sekizinci salı günü saat dörtte mezkûr muhasiplikte müteşekkil mübayaat komisyonunda icra kılınacaktır. (2248)

Beşiktaş
Dikiş YurduTalebe kaydına başladı
Akaretler No. 62

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

En iyi cinsten her nevi
KRİSTAL ve PORSELEN

takımları perakende olarak ta-fabrikaları fiyatına sipariş olunur. Katalog ve nûmuneleri mevcuttur. Galata Ünyon Han 58
Telefon Beyoğlu 2227

KADIKÖY

Erkek Lisesi Müdürlüğünden:
Mektebimizde tam devreli lise teşkilâtı yapılmış ve 1/9/1931 tarihinden itibaren kayıt muamelesine başlanmıştır olduğu ilân olunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Tamamına (3000) lira kıymet takdir edilen Kadıköy'ünde Caferaga mahallesinde Moda caddesinde cedit 179, 181 No. lu tahtında sütçü ve anıt altında tahminen iki arşın vü's'atında eski dükkân fevkinde haricen kârgir binası arkasında bahçesi ve müstemilâtı sairesi bulunan gayrimenkulün tamamı açık arttırmağa vaz edilip 24 eylül 931 tarihine şartnamesi divanhaneye talik edilerek 8 T. Evvel 931 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır.

Arttırmağa iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır. Mütetarakim vergi, Belediye, vakif icaresi müstetariye aittir.

Hakları tapu sicilleriyle sabit olmu-yan ipotekli alacaklılar ile diğer alacakdarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle bildirmeleri lâ-zımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmu-yanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Alacakdarların icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne göre tevfiği hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 929/182 dosyası numaralı memuriyeti-mize müracaatları ilân olunur.

İstanbul Birinci iflâs memurluğundan:

Müflis Madam Poleksini'nin teklifiyle kongordato alacaklılar tarafından kabul ve mahkemece de 27/8/1931 tarihinde tasdik ve 1/9/1931 tarihinde iflâsın kaldırılmasına karar verilmiş olmakla ilân olunur.

ZAYI MÜHÜR

Kartal'da Yukarı mahalle muhtar olup namına muharrer Mehmet Ali yazılı resmi imzalı zayı ettiğinden yenisi kazdırılacağı cihetle her ne suretle olursa olsun işbu imzam ile namına yazılan hiç bir şeyden mes'ul olmayacağı ilân olunur.

Sahibi: Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Kemal Salih

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

Başmuharrir
YUNUS NADI
IDAREHANESİ
Diyonunemiye karşısında dairesi mahsus
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: No 246
Telefon: Başmuharrir: 22366
Tahrir müdürlüğü: 23236
İdare müdürlüğü: 20472

Cumhuriyet

ABONE ŞERHİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HABİÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.
Nüshası her yerde		
= 5 Kuruştar =		

Cenevre'de M. Venizelos, Tefvik Rüştü Beye hususî bir ziyafet verdi ve iki devlet recülü arasında mühim bir mülakat vukua geldi
[Tafsilat son haberlerde]

Tarih yolunda ...

İlâhe Atena

Yazan: **SAMİH RIFAT**
Büyük Gazi'nin tarihe ait sözlerinden bazıları benim için öğreden ve düşündürdiren bir ders yerine geçmiştir. Bir gün şöyle demişlerdi:

«Kadim Küçükasya tarihinde Turova (Troie) muharebesi en mühim hadiselerden biridir. Önasya ile Anadolu'nun müttefik kavimleri Yunan müstevlilerine karşı Turovayı uzun müddet müdafaa etmişlerdi. Bu muharebe - bazen denildiği gibi - bütün kıymetini Homer'in destanlarında yaşamasına borçlu değildir. Muharebe ve Homer'in destanları tarihte birbirini tamamlayan iki derin tesir yaptı; harbin müstevliler tarafından kazanılması Küçükasya'da efsaneler devri denilen bir devri, fikri ve şenî hayata kapadı. Takriben yüz sene sonra tarih devri başlıyordu. Aradaki fasıla bütün Turova sahasını yabancı unsurlarla doldurdu. Daha sonra Homer'in edebiyatı, yavaş yavaş unutulmuş efsaneleri bir yere toplamakla o zamanın son hatıralarını maziye gömmüştür.»

Gazi Hz. ilâve ettiler:
«Vukuata yalnız müspet bilgilerle alâkadar bir nazarla bakılırsa, Turova muharebesinin ayırdığı iki devir, olduğu gibi kabul edilmekle iktifa edilebilir: Bir tarafta efsaneler, diğer yanda medenî ve tarihi hayat vardır. Fakat bütün hakikatler böyle kat'i ve muayyen tasniflerle izah edilmemiş olmuyor. Küçükasya'da tarihten evvelki safhanın kapanması fikrin ve medeniyetin tedricî inkişafını asırlarca karanlıkta bırakmıştır. Hâlâ Ege yazıları okunmadı; Turova'da ele geçen mahkûkattan hiç bir şey anlamıyoruz.»

Küçükasya tarihinin geçirdiği uzak bir inkılâbî en geniş bir ihata ile tahsil eden bu sözler bizi bir nokta üstünde düşünmeğe davet eder. Benim bundan çıkardığım mana şudur: Turova muharebesi her şeyden evvel tarihi izmihlale uğratmıştır. Yunan'lular o zaman Küçükasya'dan muvaffakiyetsizlikle dönmüş olsalardı Anadolu medeniyetinin menşeleri bugün bütün safhaları ve mütevalî inkişafıyla gözlerimize önünde bulunacaktı. Aradaki derin inkılâp maziye susterdu. Yunan'lular Küçükasya medeniyetine yalnız eserleri ve hatıralarile tevarüs etmediler; onu kendi şahsiyetlerinde temsil için biraz da unutturdular. Ege medeniyetinin varisleri bize o medeniyetin yazılarına olsun öğretebilmeli idiler! Belki bir zaman gelecek; Yunan mucizesi diye cihanın hayretlerini asırlarca üzerlerinde toplayan san'atlar ve güzellikler altında tarihten gizlenmiş olan asılların yaratıcı ve ibda eden kudretini kendi unutulmuşunun hesabını o mucizeden isteyecektir. Bugün karanlık içinde yürüyoruz. İleriyi görmemize mâni olan aldatici ve renkli hailler vardır. Medeniyetin mazide birdenbire açılmış gibi görünür en uzak ufukları üzerinde Fidyas'ın (Phidias) dehasını temsil eden yüksek heykeller ayak üzerinde durmuş, bizi daha ötelere bakmaktan men ediyor. Ne olurdu? Son asırların arayan, tetkik eden ilimleri Şark'ın kendi vasıtalarını kullanırdı!... Onlar yalnız Ariligi ve Ariligin derin taassubunu doyurmak istiyorlar.

Muhtelif Türk lehçelerini az çok anlayan bir adam, Turova'nun efsane tarihini okuduğu zaman hayretler içinde kalır. Garp âlimlerinin en başlıca bir şekilde izah edemedikleri isimler ve kelimelerden bir kısmı açık türkçedir. An'aneler bunları teşrih ediyor. Efsane isimlere verilen matalar bazen gülünç ve çocukça olabilir. Hatta çok defa böyledir. Fakat lisani unsurlar, tarihin kendilerine isnat ettiği mefhumlar ve an'anelerle teeyyüt ettiği zaman çıkarılan neticeleri ilmen tekzip etmek güçtür. Tarihten evvelki devirler ancak bu şerait altında tetkik ve tahsil edilir!

Turova'nın tarihinde baştan başa bir kaç an'enenin hâkim olduğunu görüyoruz. Burada yaşayan kavimler düşünceleri, arzularını, mabut tanyolarlar...

Hereke Fabrikasında yangın Sekiz saat devam eden müthiş bir ateş fabrikanın makine dairesini kületti

Yangını Kadıköy itfaiyesi söndürdü, tezgâhlar kısmında bir şey yoktur bütün tesisat sigortalıdır

Evvelki akşam sabaha karşı saat iki buçukta, Hereke mensucat fabrikasının makineler dairesinin bulunduğu dağ tarafındaki büyük dairede, henüz bilinmeyen bir sebepten dolayı yangın çıkmış ve sekiz saat devam eden müthiş bir ateşle fabrikanın makineler dairesi hemen kâmilan yanmış.

Yangın çıktıktan sonra gece nöbetçisi bulunan ve gece orada yatan ameleler kâmilan vak'a ma-

Hereke fabrikasının eski bir resmi

halline yetiştirerek ellerine geçirdikleri vesait ile yangını söndürmeğe çalışmışlar ise de şiddetle esmekte olan rüzgâra karşı mevcut vesait ile yangının söndür-

lemeyeceği anlaşıldığından saat üçte İstanbul, Kadıköy itfaiyesi rine telgraflar çekilmiş ve imdat istenmiştir.

Kadıköy itfaiyesi telgrafi alır almaz derhal iki arozo, bir motopop ile daha bazı yangın söndürme aletlerini Haydarpaşa'ya sevk etmiştir.

Haydarpaşa şimendifer idaresi saat altıda harokete müheyya bulunan yük kamplarına kâfi miktarda vagon bağlamış, irkap iskelesinden vagon-

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Başvekil İsmet Pş. dün Ankara'ya hareket etti

Heyeti Vekile bugün İsmet Pş. nın riyasetinde bir içtima aktecektir

İsmet Pş. Hz. kendisini teşyi edenler arasında

Başvekilî teşyi edenler arasında Refet Pş. da vardı

Başvekil İsmet Pş. Hz. dünkü posta trenine bağlanan hususî bir vagonla Ankara'ya hareket etmişlerdir.

Başvekil Paşa trenin hareketine sekiz dakika kala refakatlerinde biraderleri ve hususî kâtipleri ile büyük oğulları Ömer Bey ve Seyrüsefain Müdürlü umumisi Sadullah Bey bulunduğu halde Sakarya motorile Haydarpaşa'ya gelmişlerdir.

İsmet Pş. Hz. motörden çıktıkları zaman Ankara Valisi Nevzat B. ile şöyle görüşmüştür:

— Ankara'dan haber alıyor musunuz?

— Her zaman paşam.

— Ankara suyu ihale edilmiş öyle mi?..

— Evet paşam.

Başvekilimiz istasyon methalinde Büyük Millet Meclisi Reisi

İsmet Pş. Haydarpaşa garında Kâzım ve Refet Pş. larla görüşüyorlar

Kâzım Pş., Halk Fırkası Kâtibi umumisi Kütahya Meb'usu Recep B., ve Başmuharririmiz Muğla meb'usu Yunus Nadi, Giresun (Mabadi 2 inci sahifede)

Darülfünun Divanı bugün içtima ediyor

Tıbbiye ile eczacı mektebinin bir fakülte halinde tevhidini takarrür etti

Edebiyat Fakültesinin bir ret kararı

Darülfünun Divanı bugün fevkalâde bir içtima akteyerek Ankara'dan iade edilen fakülteler, barem cetvelini müzakere edecekler. Edebiyat Fakültesi müderrisleri meclisi perşembe günü toplanmış ve fakültenin barem cetvelini hakkındaki evvelce Divan tarafından verilen kararın reddine karar vermiştir.

Bugünkü divan içtimaidan evvel Dişçi ve eczacı mektepleri hocaları Darülfünun Emininin riyasetinde toplanacaklardır. Evvelce bu iki mektebin birer fakülte haline konulması için vaki talep Maarif Vekâletinden Tıp Fakültesine havale edilmiş, fakülte bir karar verememişti. Ahiren tıbbiyenin kararlaştrdğı şekilde göre Eczacı mektebi tıbbiyyeye ihtihak edilerek fakülteye (tıp ve eczacı fakültesi) ismi verilecek ve Dişçi mektebi buraya merbut

di. Türk naturizminin umumi esaslarını andıran bu itikatlar arasında atların mukaddes addedildiği eski bir Asya dininin izleri de vücut ile seçiliyor. Turova'da ilk cemiyet hayatının başladığı günden son istilâların her şeyi örttüğü zamana kadar hiç bir hâdiseye yoktur ki, buna bir at efsanesi karışmasın. Öyle denilebilir ki, Turova'nın hâlâ bir meçhuliyet içinde gömülü kalan tarihi mabut ırmaqlara kurban edilen atların hatırasında yaşıyor; ye bu tarih o atların izile bulunacaktır.

İlmî ihtisâslar bazen kendi ördüğü

Barem hakkında divan tarafından verilen karar reddeden Edebiyat Fakültesi Reisi Muzaffer Bey

bir enstitü halinde idare olunacaktır. Maahaza Dişçi ve Eczacı mektebi hocalarının bu şekilde itiraz edecekleri haber verilmiştir.

Eğer Eczacı mektebi müstakil fakülte olursa mevcut 3 sınıf 4 e iblağ edilecektir.

mezardan çıkamayan ipekböcekleri gibi mahdut ufuklarına kapanır, ve bir adım ötesini göremezler. Turova harabesini bulanlarla toprakların gizlediği şeyleri tetkik edenler birbirinin varlığını tanımayan hodbin ihtisâslar oldu. Hafriyatı yapan Alman arkeoloğu Şlyman (Schliemann) Turova'nın mevkiini tayin etmekte bilhassa zevcesinin ilmi yardımlarından istifade etmişti. Bu kadın yalıtık mabetlerin kapısında İlyada'nın şiirlerini her gün bir dua kitabı gibi

SAMIH RIFAT

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Kâzım Pş. Hz. Fenerbahçe'de..

Meclis Reisimiz dün kulübü ziyaret etti

Meclis Reisimiz Kâzım Pş. Hz. dün sabah 11 de Fenerbahçe kulübünü ziyaret etmiş ve kulüp erkânı tarafından hararetle istikbal edilmiştir. Reis Pş. nın yanında Kars meb'usu Halit Bey de bulunuyordu. Kâzım Pş. evvelâ tenis Korduna maçları seyrettikten sonra binaya geçerek müzesini, salonunu ve kayıkhanesini gezmiş, gördüğü intizam ve tekemmülâtan çok memnur olduğunu, çok çalışmalarını, kendilerine muavenet te edeceğini söylemiştir.

Güzel bir konser Riyaseticumhur orkestrası son konserini verdi

Riyaseticumhur orkestrası son konserini evvelki akşam Taksim bahçesinde Zeki Bey'in idaresinde verdi. Meşhur Rus bestekârı Glazunov'un eserlerine tahsis edilen bu konseri kalabalık bir halk kütlesi alâ-

Ekrem Zeki Bey

ka ile dinlenmiş ve memleketimizin yegâne kuvvetli orkestrası hararetle alkışlanmıştır. Kıymetli san'atkârimiz Zeki Beyin senelerdenberi yorulmadan çalışarak yetiştirdiği bu kıymetli orkestramızda evvelki akşam çok büyük terakkî eserleri gördük. Bilhassa hayli güç olan sekizinci senfoniyi san'atkârlarımız kuvvetli bir Avrupa orkestrası derecesinde çalmışlardır.

Evvelki akşamki konsere genç kemancılarımızdan Ekrem Zeki Bey de iştirak ederek Glazunov'un keman

(Mabadi 3 üncü sahifede)

Dünkü yüzme yarışları

Beylerbey'li Salim Bey (1) saat (31) dakikada Beykoz'dan Bebeğ'e geçti

Dünkü yüzme yarışlarından iki intiba (Aşağıda kadınlar arasında birinci gelen Matmazel Eva)

Denizcilik heyeti tarafından tertip edilen sporlarının en mühimlerinden birisi de dün muvaffakiyeti bir tarzda icra edilmiştir. Dünkü müsabaka, Beykoz'dan Bebeğ'e ka-

dar devam eden mukavemet yüzme yarışını idi. Memleketimizde resmi (Mabadi 5 inci sahifede)

Muharriri: Marcel Brion

Mütercimi: Mustafa Namık

— 130 —

Sarayın Roma'ya nakli - Sıcaklar - Aetius'un tabiyesi - Roma sulha talip - Papa sulh talebine memur elçi

Valentinian, Lombardiya'nın bu suretle bilâmukeymet tahribine müsaade ettiğinden Aetius'u takbih ediyordu. Fakat ceneral ona teminat veriyordu:

— Bırakınız, istediğini yap-sın. Zaman bizim için çalışıyor. Biz kendi alaylarımızı tehlikeye sokmaksızın memleket Attilâ'dan intikamını alacağız.

Diyordu.

Sarayın Roma'ya nakli:

Fakat imparator müstevlilere pek yakın olduğundan hele Raven'e deniz cihetinden bir hücum vukuu ihtimali bulunduğundan saray Roma'ya naklolundu.

Sıcaklar:

452 senesi pek ziyade zahmetli geçti. Hazirandan itibaren sıcaklar tahammül olunmaz bir şekil aldı. Hün'ler, sırtlarından kürklerini attılar. Fakat yorgunluk ve hastalık kuvvetlerini tüketti. Memleket harap olmuştu. Kendilerinin muhtaç olduğu zahireyi veremiyordu. Ordu, harp etmezsiniz her gün biraz daha zayıf düşüyordu. Kokmuş sular Hün'lere telef verirdi. Sari hastalıklar çoğalıyordu. Soguşun şiddetlerine alışık olan göçebeler, bu pek boğucu sıcağa tabii tahammül edemiyorlardı. Mecalsiz yerlerde sürükleniyorlardı. Uğradıkları mahrumiyetlerden şikâyet ediyorlardı. Kendilerini canlandırmak isteyen Attilâ, önünde düşecek bir hasım arayıncı, bunun kendisinden kaç-tığını, kendisini hali ovalara, askerlerini aşıktan ve susuzluktan öldürecek şehirlerle çektiğini görüyordu.

Aetius'un tabiyesi:

Aetius'un tabiyesi pek mahirane idi. Ücretleri verilmemiş, iyi tehziz olunmamış, iyi kumanda edilmemiş Roma alaylarından ziyade, hararet ve mahrumiyet Hün'lere fenalık yapıyordu. Fakat saraya Aetius'un bu tabiyesini tasvip etmiyordu. Hün'lerin Lâtin toprağında ordu kurmasını Roma'nın şan ve şerefine muğayir buluyordu. Sarayın fikir ve mütaleasına göre şiddetle tecavüze geçmesi lazımdı. Ceneral, zaaf ile, gevşeklik ile itham olunuyordu. Acaba onun hareketindeki gevşeklikten başka bir âmîl yok muydu? Başhadım-gası Herakliys mirıldanıyordu:

— Onun hareketi şüphelidir. Akile'a'nın alınmasına müsaade etmişler. Venedik ile Lombardoya'yı bırakmıştı. Bir gün gelecek Raven'de Attilânın eline düşecek-tir. Sonra sıra Roma'ya gelecektir. Acaba bunda bir hiyanet yok mu?

Aetius'a karşı böylece şikâyetler çoğalıyordu. Deniliyordu ki Şalon meydan muharebesinden sonra Hün'lerin firarına meydan vermişti. Attilâ'nın İtalya'ya girdiği noktada hududu tehatsız bırakmıştı. İmparatoru Gol memleketine götürmek istemişti. Küçük bir münaeat göstermek-sizin bütün eyaletleri barbarlara teslim etmişti.

Az zamanda bühtan ve iftira son derece hararetlendi.

Elinden kumanda salâhiyeti ahmalı!

Yaygarası koptu. Sarayın büyük adamlarından her biri öne bir ceneral ismini sürüyordu. Maksimiyos ile Herakliys maalesef başka başka iki namzet ileri sürüyorlardı. İmparator bu ikisinden birini intihaba hiç bir zaman cesaret edemedi. Çünkü diğerinin hoşnutsuzluğuna sebep olmak istemiyordu.

Valentinian, bazı zabıtlarla istişare etti. Verilen cevaplar bir-

birine benziyordu. Roma ordusu Hün'lere karşı durmak kabiliyetinden mahrumdu. Hükümet için felâketi mucip olacak bir harpten ne pahasına olursa olsun sakınmak lâzım geldiğini söylüyorlardı. O vakit Valentinian sordu:

— O halde bütün İtalya'nın tahrip edilmesine müsaade edelim mi?

Cemaatten biri:

— Sulha talip olunuz! Cevabını verdi.

Roma'nın sulh talebi

İstilanın bîdayetindenberi, Papa Leon, bu büyük musibete karşı, Allahın lütuf ve inayetine isticlap için, bütün kiliselerde büyük ve umumî dualar yapıyordu. Belâğati, irfanı, takvası, hristiyanlık âleminde, ona pek büyük bir nüfuz ve itibar kazandırmıştı. İmparator, müşkül zamanlarda, bazan onunla istişare ederdi. Attilâ'ya karşı alınması lâzım gelen vaziyet hakkında istişare etmek üzere ona müracaat etti.

İmparator dedi ki:

— Mukavemet edilecek halde değildir. Sulha girişmeliyiz. Maatteessüf nazırlarımdan hiç birine karşı itimadım yoktur. Onlar, biliyorum ki, dessa, haris, ahmak kişilerdir. Sarayda da onların yerini tutacak kimsem yoktur. Biz, Aetius'a bile bana hiyanet etti. Ne yapmalıyım?

Papa, cevap verdi:

Papa Leon elçi

— Bu barbar dinimize karşı hürmetten âri değildin. Geçen sene Metropolit Kurd'un rica ve duasile Trua'yı yangın ve yağmadan esirgedi. Kendisine rica edersek belki Roma'nın selâmetini temin ederiz.

Valatinian bu fikri pek muvafık buldu. Attilâ'nın atfetine müracaat etmek üzere bizzat istihdamda bulunmasını Papadan rica etti. Leon tereddüt ediyordu. Fakat İmparator memleketin felâketlerini o kadar müheyyic bir surette anlattı ki, Papa nihayet razı oldu. Valatinian:

— Acele ediniz. Çünkü Attilâ, henüz ordusunun bulunduğu Mantu şehrinde. Daha ileri gitmeden ve yeni seferin safhaları başlamadan kendisine yetişmeniz lazımdır.

Saray halkı bu müracaatın Papazinde müsmir olduğunu sevinçle öğrendi. Bu sevinçte müteaddit sebepler vardı. Çünkü onlara göre Papanın teşebbüsü muhakkak onları yollarında durduracaktır. Aynı zamanda bu hal Aetius'un tevaccühten düşmesine de medar olacaktı. Bu teşebbüs askerî kıymetin iflâsına, siyasî müzakerelerin askerliğe tevakkunu da gösterecekti.

Aetius'un haberi yok

İmparatorun tasavvurundan Aetius'a haber verilmemişti. Ceneral, gittikçe çoğalan bir ümit ile Mincio sahillerinde karargâh kurmuş, Roma askerlerini teftiş ediyordu. Hün'lerin zafını görmüştü. Bir askerın gözlerinden kaçmıyan binlerce âlâmetler, hasım ordunun cesareti kalmadığını, artık fütür getirdiğini gösteriyordu. Hün ordularının büyük bir kısmını sari hastalıklar kemirmişti. Açlık ve sıcaklık Hün'leri kuvvetten düşürmüştü. Düşmanda harbedilemek kabiliyeti kalmamıştı. Aetius düşünüyordu.

«Hün'ler ağustosta İtalya'yı tahliye etmezlerse, kendilerinden sağlam bir kimse kalmıyacaktır. Ne suları ve ne de zahireleri bulunacaktır. Onları bir kaç alay askerle zahmetsizce defedebileceğim.»

- Mabadi var -

Sehir ve memleket haberleri

Otobüslere rekabet

Rekabetten mutazarrır olanların bulduğu çareler

Aydın şimendifer kumpanyası bir müddettenberi kendisine rekabet eden kamyonlara karşı posta trenlerinden maada ray üzerinde hareket eden otobüsler işletmeye başlamıştır. Torbalı civarında hattın bazı kısımlarına taş yığmak suretile gerek postaların ve gerekse otobüslerin seyriserferine münaeat edildiği görülmüş ve manialar bertaraf edilmiştir. Hâdisiye adliyece tahkik edilmektedir.

Şehir işleri

Adalar elektrigi

Büyükada'da elektrik muhaviye merkezi ve tesisatı ikmal edilmek üzere. 15 gün sonra Kartal ile Ada arasında konacak kablo İstanbul'a gelecek ve tefrişine başlanacaktır. Bu işin de bir aya kadar neticelenmesi muhtemeldir. Binaenaleyh tefrişievvel iptidalarında Büyükada'da tenvirata başlanabilecektir. Heybeli elektrigi gelecek yaz ikmal edilecektir.

Vilâyette

Mektupçu tekaüt oluyor

Vilâyet mektupçusu Osman B., tekaütüğünün icrası hakkında bir istida vermiştir ve muamelesi ikmal olunmak üzere. Yeni mektupçunun kim olacağı belli değildir.

Adliyyede ve Mahkemelerde

Bir kitap ve bir mecmua aleyhinde takibat

Muharrem Zeki Beyin Şeytanın kızı isimli romanı müstehecen görülmüş ve müddeiumumilikçe açılan davanın evrakı birinci cezaya verilmiştir.

Resimliay matbaası neşriyatından (Küçük hikâyeler koleksiyonu) nun 9 uncu numarasındaki bir hikâyeye de müstehecen görülerek birinci ceza mahkemesince nüshaların toplanılmasına karar verilmiştir.

Mübadele

ve İskân

M. Fokas geldi

Yunan hükümetine izahat vermek üzere Atina'ya gitmiş olan Muhâtelit Mübadele Komisyonu Yunan murahhası heyeti reisi M. Fokas şehrimize avdet etmiştir. M. Fokas Yunan hükümetinin de Türkiye gibi, işlerin sür'atle intacına taraftar olduğunu ve Mübadele Komisyonunun bu sene mesaisini bitireceğini söylemiştir.

Müteferrik

Yeni sigorta tarifesi hazırlanıyor

Sigorta tarife komisyonu toplanarak yeni tarifinin tesbitine başlamıştır. Bu defa yapılacak tarifede fiatların tenzil edilmesi muhtemeldir. Alâkadarlar, komisyonun işleri çok geç çıkarıldığından şikâyet etmektedirler.

Sanayi mahallesi mes'eleleri

Sinai müessesatın bir araya toplanması etrafındaki cereyan kuvvetlenerek devam etmektedir. Bu husus için Sanayi Umum Müdürlüğü tarafından da tetkikat yapılmaktadır. Alâkadarlar alelittâk bina inşa edenlere yüzde elli kredi açan Emlâk Bankasının fabrika inşaatına da aynı kolaylığı göstermesini istemektedirler. Bu mntaka için M. Meclisine bir lâyiha verilmesi ihtimali de vardır.

Bir kadirşinaslık

Bir çok doktorlar, merhum Hacı Kemal Beyin Guraba hastanesinde bir yarım heykelinin dikilmesi için E-tibba Muhandet Cemiyetine bir teklif hazırlamışlardır.

Mes'ut bir evlenme

Kars meb'usu Nazif Beyefendinin kerimeleri Muallâ Hanımla Konya Doğum evi çocuk mütehasısı doktor Sami Beyin evlenme merasimleri perşembe günü Perapalas salonunda bir çok zevatı âliye huzurle icra edilmiştir. Yeni evlilere saadet dileriz.

Farmakoloğlar kongresi

Dünkü içtimada heyeti idare intihap edildi ve bazı kararlar verildi

İçtimaa iştirak eden eczaclar

Türkiye Farmakoloğları cemiyetinin senelik kongresi dün öğleden sonra Niğde meb'usu muallim kimyaker Ahmet Refik Beyin riyasetinde eski Türk Ocağı binasında, in'ikat etmiş ve muhtelif mes'eleler hakkında yeni kararlar vermiştir.

Cemiyetin nizamnamesinde mühim tadilat yapılmış, bir neşriyat bürosu teşkil edilmiştir. Bundan başka 8 farmakolojinin muhtelif beş şubesine mensup heyetlerden ikişer aza intihabı suretile on kişilik bir heyeti idare

intihabına karar verilmiştir. Kongreye muhtelif vilâyetlerden iş-tirak telgrafları gelmiştir. Ankara'dan kırk imzalı bir telgraf gelmiş ve rey haklarını İstanbul'daki arkadaşlarından Hamdi Beye vermişlerdir.

İntihabat geç vakte kadar devam ettiği halde reylerin tasnifi mümkün olamamıştır. Üç kişilik bir heyet reyleri tasnif edecek ve neticeyi bildirecektir.

Kongre Reiscumhur Hazretleriyle diğer makamata tazimat telgrafları çekmiştir.

Balkan Birliği

Konferans 11 teşrinde Dolmabahçe'de açılacak

11 teşrinievvelde İstanbul'da açılacak Balkan konferansının programını hazırlamak üzere Türkiye Balkan Birliği Cemiyeti bugün saat üçte bir içtima aktecektir. Konferansa iştirak için Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Arnavutluktan 100 den fazla murahhas gelecektir. Konferans, Balkan Birliği Cemiyeti reisi ve Trabzon meb'usu Hasan Bey tarafından küşat ve idare edilecektir. İlk içtima Dolmabahçe'de, müteakıp celseler Darülfünunda aktolunacaktır. Konferansın devamı müddetin-ce cemiyetin misafiri olacak olan azaya ziyafet ve balolar verilecek, tenezühler tertip edilecektir.

Konferansın son celsesi Ankara'da Millet Meclisi binasında yapılacak, aza Gazi Hz. tarafından kabul olunacaktır. Misafirler hususî katarla seyahat edeceklerdir.

Balkan konferansından evvel Balkan devletleri Hariciye Nazırları da İstanbul'da toplanarak Balkan mesaili hakkında görüşeceklerdir.

Memleket haberleri

irade kuvvetine bir misal

Eskişehir'de bir elektrik direğine çıkarak cereyanı tanzime çalışan Bekir Çavuş isiminde bir memur birdenbire müvazenesini kaybederek bir kılçe halinde yere düşmüştür. Baygın bir halde bulunan bu memur biraz sonra kendine gelebilmiş ve tekrar vazifesine devam etmiştir.

Saz şairleri bayramı

Sivas'ta saz şairleri bayramı yapılmaktadır.

İstanbul Halk Bilgisi Derneği de bu bayramla alâkadar olacaktır.

Bu münasebetle halk şairleri bayramının filme alınması temin edilecektir. Bir gramofon fabrikası da şairler müsabaka yapırlarken şarkıları plâğa alacaktır.

Bayramın sesli filme alınması da düşünülmektedir.

Doğru değil mi?

Akşam 7 de kapanan bir telgrafhanenin hikmeti vücudu nedir?

Dün akşam gazeteden Beylerbeyi'ne bir telgraf çekmek icap etti. Telgraftı götürün hademe biraz sonra elinde kâğıtla döndü ve:

— Saat yediden sonra Beylerbeyi telgrafhanesi kapalıdır, dediler ve telgraftı almadılar cevabını getirdi. Bizi, işimizin bitmesinden ziyade İstanbul gibi bir şehre araştıramadığımız bu hal hayrete ve teassüfe düşürmüştü. Telgrafların mektuplardan gaye-ne farkı kisa olmasında değil, mürselüleyhinin eline bir an evvel vararak matlup olan işin sür'atle görülmüşü temin etmesindedir. Yoksa verilecek telgraf sabaha kalacak olduktan sonra bir gün sonra telgrafhaneye gidip haberi o vasiya ile göndermek zahmetine katlanmaktansa bizzat Beylerbeyi'ne gitmek daha kestirme bir iş olur. Dünyanın her tarafında en küçük telgrafhanelerin bile hemen hemen gece gündüz açık olduğunu gayet tabii addetmeğe alışmış insanların koskoca İstanbul'da bir telgraf merkezinin tapu dairesi gibi gündüz saat 7 de kapanıvermesi havsalarlarına şiddetli ihtimali yoktur. Medeni bir şehir için pek ayıp olan bu vakıayı kaydederken Beylerbeyi telgrafhanesi acaba bir telgraf merkezi değil de bir kırtasiye dairesi midir? Diyoruz,

Doğru değil mi?

İktisadi mehafilde

Kibrit fabrikası bitiyor

Büyükdere'de yapılmakta olan kibrit fabrikasının inşaatı epeyce ilerlemiştir. Fabrikanın ikmalinden sonra dahili ihtiyaç temin edildiğinden başka komşu memleketlere de kibrit ihracatı yapılabilecektir.

ihraç edilen meyvalar

İzmir ve İstanbul'dan ecnebi memleketlere meyva ihracatı yapılmakta, fakat sevkedilen mallara iyi ambalaj yapılamadığından yollarda bozulmaktadır.

izmitte zürai kredi kooperatifi

Ziraat Bankasının delâletile zürai kredi kooperatifi teşkilî için merkez çiftçileri çağırılmış ve kooperatifin kurulmasına doğru esaslı bir adım atılmıştır.

Siyasî icmalar

Gandi Londra'ya gidiyor

Hindistan'ın müstakbel tarzi idaresi ve teşkilâtı esası kanunu hakkında müzakerat ve mukarreratın bulunmak üzere Londra'da ikinci defa toplanacak Yuvarlak Masa konferansına iştirak etmeye karar vermiş olan millî kongre firkası reisi Gandi birdenbire bu karardan vazgeçmiş ve Londra'ya gitmek üzere alâcelâle vapura binmiştir. Mumaileyh evvelki kararına müslümanlar ile mecusilerin arasındaki nefret ve muhâsemenin devamını ve Hint İngiliz hükümetinin kendisine valii sabık Lord Irvin arasında mün'akat misaka demi riayetini sebep göstermiştir.

Müslümanlar ile Hindular arasındaki ziddiyet ve kanlı ihtilâflar hâlâ devam etmekte olduğundan bu cihetten Gandi'nin fikrini tebdil edecek bir değişiklik yoktur. Misak me'alesine gelince Hint İngiliz hükümeti Hindistan'da iki hükümet ve idare olamayacağı ve memurini hükümetin işine müdahale edemeyeceği yolunda kat'i ve metin bir vaziyet almıştır. Gandi memurin tarafından Delhi misakının ahkâmına muhil hareket olup olmadığı hakkında bir hakem heyeti, yahut âli bir mahkeme tarafından tahkikat icra edilmesini evvelce talep etmiş ise de bu talebi Hint İngiliz'i tarafından reddolunmuş idi.

Son günlerde Gandi Simla'ya giderek vergi tahsil eden memurlardan vaki şikâyetlerin gene bu memurların en büyük âmiri tarafından tahkikat icra edilmesini için yeni valii umumiden söz almış ve bunun ile matalibinin tatmin edildiğine hükmederek Londra yolunu tutmuştur.

Gandi'yi birdenbire mücadeleyi terk ederek itilâfcuane harekette bulunmasında başlıca saik İngilizler'deki hükümetin değişmesidir. Hindistan me'alesinde Hindu milliyetperverlerine karşı mülayim ve tevaccühhâr davranan ameale hükümetinin sükut ederek bunun yerine muhafazakârlar ve liberaler hükümeti gelmiş olması Gandi'yi telâşa düşürmüştü ve bu hükümet devam ederken Londra konferansında müslümanların lehine ve mecusî milliyetperverlerin aleyhine kat'i kararlar verileceğinden korkuyordu. Gandi Yuvarlak Masa konferansında Hindu milliyetperverlerinin sözlerini iştirak etmek ve geçirmek maksadile Londra'ya gidiyor.

MUHARREM FEYZİ

İsmet Pş. Hz. gitti

(Birinci şahıfeden mabait)

meb'usu Hakkı Tarık, Konya meb'usu Refik Beylerle Mirliya Hayri Pş., İstanbul Valisi Muhitin Bey ve bir çok asker ve sivil zevat tarafından karşılanmıştır. İstikbalciler arasında esbak İstanbul meb'usu Refet Paşa da vardı. Başvekil Hz. bir aralık Refet Paşa ile görüşmüş, bu sırada Meclis Reisi Kâzım Paşa şu lâti-feyi yapmıştır:

— Refet Paşa ile yaş mes'alesini görüşüyorduk. Kendileri eliyi atlatmışlar da bunun güçlüğünden bahsediyorlar. Maamafih hâlâ dinç maşallah!..

Başvekil Paşa gülerken şu cevabı vermiştir:

— Ben de öyle.. Elliye atlatın-cıya kadar hayli buhranlar çektim.

İsmet Paşa bir müddet te Muhâtelit Mübadele Cemiyeti Reisi Şevki ve Başmuharririmiz Yunus Nadi Beylerle görüşmüştür. İsmet Paşa bu sırada trenin bir dakika sonra hareket etceğini haber veren hususî kâtibine:

— Daha bir dakika var... Bulduğum yerden trene binmek bir saniye mes'alesidir, fakat bu samimiyeti nasıl bırakalım?.. Demişti.

Başvekil Hz. istikbale gelenlerin ellerini birer birer sıkarak ve Kâzım Pş. Hz. nin: «Ankara çok güzelleşmiş paşam... Biz de ay sununda oradayız...» Sözlere tebessüm ederek:

— Hay hay, bekliyoruz.

Cevabını vererek vagona girmiş ve tren hareket etmiştir.

İsmet Paşa Hazretlerinin rakip oldukları posta treni ile İstanbul'da bulunan bir çok mezun memurlar ve vekâletler erkân ve müdiranı da hareket etmişlerdir.

Başvekilimizin Ankara'ya muvasalatını müteakıp Heyeti Ve-kile toplanarak müterakim işlere bakacaktır.

SON TELGRAFLAR

Avrupa Birliği tetkik komisyonunda

Tevfik Rüşti Bey mühim bir nutuk söyledi

Alâkadar memleketlerin müracaatları halinde müzakereye girmeğe âmedeyiz

Cenevre 3 (A.A.) — Anadolu A. ansının hususî muhabiri bildiriyor: Avrupa Birliği tetkik komisyonu nun tâli tanzim komisyonu müzakeresini ikmal ederek raporunu Avrupa Birliği tetkik komisyonuna vermiş tir. Tâli komisyon, ilk içtimanda Sovyetlerin iktisadî ademi tecavüz mukavelesi tekliflerini müzakere ederek teklifin bir komite tarafından tetkikine karar vermiştir. Almanya - Romanya arasında buğday ve yulaf ile Almanya ve Macaristan arasında kütleden rüçhanlı tarife esasına müsten mukaveleler hakkında cereyan eden müzakere esnasında Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Bey söz alarak, bu devletlerle en ziyade müsaadeye nazır millet muamelesi esasına müsten ticarî mukaveleler yapıl nis olduğundan işbu mukaveleler - den mütevellit hakların mahfuz tu - lduğuna dair sarîh bir kaydı iht - razı yapmakla beraber muadil me - afiler esasî dahilinde alâkadar memleketlerin müracaatları halinde müzakereye girmeğe amade oldu - nu bildirmiştir.

Cenevre 3 (A.A.) — Hususî mu - habirimizden: Bugün Avrupa Birliği komisyonu ilk içtimasının aktederek tâli tanzim komisyonunun raporunu tetkik etmiştir. Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Bey söz alarak rapor hakkında demiştir ki: «Tanzim komis - yonunun raporunu dikkatle müla - cetim ve saklayacağım ki bu ra - raporun gerek umumî muhteviyatı ve gerek mesele kısmına derç olunan mebdî hareket noktaları üzerinde lüğüncelerim rapor sahiplerinden arklardır. Bununla beraber bir iht - mal ki biraz uzaya götürebileceği in - burada raporun esasî haklarında müzakereye girmeğe lüzum gör - müyor ve komisyonun pek mahdut olduğı anlaşıl zamanı sui isti - nale mahal vermek istemiyorum. E - sen hareket noktaları üzerindeki farka rağmen vasil olunan netice - nin esas hatlarını iştirak ediyorum.

M. Franki tarafından vaki teklif - in uğradığı akibetin pek te mes'ut görünmediğini işaret etmişliğime müsaadenizi rica ederim. Fikrimce taalluk ettiği hususun ehemmiyetine binaen Avrupa Birliği tetkik komis - yonunun bizzat teşkildeceği mahsus komite vakit zayi etmezsin bu proje ile iştirak etmeli idi. Filhakika M. Frankin projesi bence pek müsbet ve inkârî muhal bir faydayı cami bulunmaktadır. Bu rapor vesilesi - ne bilhassa söylemek istediğim şey budur. Komisyonumuz mesaisini ikmal ettikten ve her birimiz memle - ketlerimize avdet eyledikten sonra ben B. M. Meclisinin küşadında bu hususta izahat talebîle karşılaşıca - ğım. İhtimal ki, içimden bir çok - arı da aynı vaziyette kalacaktır. İhtimal ki mevzu bahis olan mes' - enin ve bizim müteakib arzuları - nızın ve hassaten mesai metodunun muğlağıyetini izah etmek güç ol - muyacaktır. Maahaza komisyon az - nı muhteremesinin görüş tarzları - nın uzlaşmamak için Türk parlâ - mentosuna bu raporu aynen okuma -

yi en münasip yol addediyorum. Bu hususta kendi vaziyetinden mülhem olarak bir temenni izhar etmeye müsaadenizi rica ederim. O kanaat - teyim ki tanzim komisyonunun ra - raporunu iktisat mutahassıslarınca der - piş olduğuna ve hile bilcümle hük - metlere göndermek ve işbu raporun parlâmentolarına arz etmelerini hü - kûmetlerden rica etmek faydadan hali olmayacaktır. Böylece kit'amız - daki insan kitlelerinin murahhas - ları tarafından yani Avrupa'nın bil - cümle içtimai sınıflarının salâhiyet - lerini müesseseleri tarafından bu ra - rapor hakkında yapılması ihtimali o - lan şekli taktire yani gerek tasvip gerek tenkit ve gerek müşahedata vukuf peyda etmesi komisyonumuz için faydalı olacağını düşünüyorum. Kuvvetle muhtemeldir ki bu işiare bize istifade edebileceğimiz yeni şuleler verecektir. Bu teklifi yap - makla raporun netayicinin ihtiva et - tiği ruh ve manaya tevfikcan hareket etmiş oluyorum ve bundan

etmiş oluyorum ve bundan sonra bu şekli hareketin mesaimizi ehemmi - yetli bir surette teshil edeceği ka - naatini besliyorum.»

Tevfik Rüşti Beyin beyanatı âla - ka ile dinlenmiştir. Bundan sonra Avrupa Birliği tetkik komisyonunun Cemiyeti Akvam içtiması umumisine vereceği raporun tanzimi için bir ko - mite teşekkül etmiştir. Raporun tan - zimine memur komiyata Türkiye de dahildir.

Yoğoslavya'da

Üç sene evvel kapanan Parlâmento açılıyor

Belgrat 3 (A.A.) — Kral parlâ - mentarizm tarzına avdet edilmesini na tîk yeni bir kanunu esasî idar etmiş - tir. Bu yeni kanuna göre teşriî meclis bir me'usan meclisi ile bir âyan meclisinden mürekkep olacaktır. Me'uslar reyâm usulüne intihap e - dileceklerdir. Âyan meclisi azası - nın yarısı Kral tarafından intihap edilecek, öteki yarısı intihap usulüne tâbi olacaktır.

Kral beyannamesinde 6 kânu - nusani 1929 da tevessül ettiği hare - ketin esbabını hulâsatan zikrederek o vakit memleketin büyük bir tehli - ke içinde bulunduğuna hatırlatmak - ta, milletin gösterdiği vatanperverlik sayesinde artık tehlikenin bertaraf olduğuna ve binaenaleyh gene parlâ - mento rejimine avdet edildiğini bildirmektedir.

Yoğoslavya kabinesi istifa etti

Belgrat 3 (A.A.) — Yeni kanunu esasının istarı üzerine toplanan ka - bine vaziyetin değiştiğini müşahede ederek kabinenin istifa etmesi lü - zumuna karar vermiştir. Bunun ü - zrine jeneral Zivkoviç saraya gide - rek Krala kabinenin istifasını ver -

elbiseleri taşıyorlardı. Bunlar, ta - rihte nam bırakan maruf kadınla - rın - yaşadıkları zamana tesadüf e - den tarzdaki - kıyafetlerini almış - lardı. Doktor Şomberg'in sağında ka - dın mavi fullarla işlenmiş mısır zarı altında kara koyu saçlarını donatan altın yılanlı Kleopatra'ya benzi - yordu. Biraz ileride gripler kadife - den bir kuşak taşıyan kıvrak vü - cutlu kadın Lor dö Noves'in kop - yası idi. Onun karşısında mütehak - kim nazarlarla Monpason başü - delmeve uğramıştı.

Monpason'un sağında ve solun - da sekizinci Hanri'nin Vestmenter'in yüksek duvarları arasına kapattığı rahipleri bile dekoltesinin cazibesi karşısında sarsabilecek kudrette Rusya İmparatoriçesi Büyük Kate - rina ile An dö Bolen ahzi mevki et - mişlerdi.

Doktor soluna, Bavyera Kralı i - kinci Lui'nin zamanındaki roman - tizmi tekrar yaşattığı kadar ga - dil. Doktorun on davetlisi, misa - lî perver her hangi bir sahibi ha - min davetini kabul edip gelen ka - nınların giymeleri icap eden klâsik

Cenevre'de

Tevfik Rüşti B. - M. Venizelos mülâkatı

Müşterek hayatî mes'ele - ler tekrar görüşüldü

Atina 4 (Hususî) — Cenevre'd - den gelen son haberlere nazaran İstanbul tarikle buraya geldik - ten bir kaç gün sonra Cenevre'ye gitmiş olan Yunan Başvekili M. Venizelos ile Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüşti B. arasında uzun bir mülâkat vuku bulunmuş - tur. Bu mülâkatta Cenevre mü - zakeratı müvazî olarak her iki memleketi alâkadar eden hayatî mes'eleler görüşülmüştür.

Atina 4 (Hususî) — M. Veni - zelos, Tevfik Rüşti Bey şerefine bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette Yunan Hariciye Nazirle Yunanistan'ın Paris sefiri M. Polist ve Yunan heyeti murah - hasa azası hazır bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra M. Venizelos, M. Mihalâkopulos ve Tevfik Rüş - ti Bey sureti hususiyede mükâ - lemede bulunmuşlardır.

Atina 4 (Hususî) — Cenev - re'den Hariciye Nezaretine ge - len telgraflara nazaran Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüşti B., her iki tarafın dostu olmak sifatiyle Yunan ve Bulgar ihtilâflarının halli için her iki memleket heyeti murahhasaları nezdinde dostane tevassuta bulunmuştur. Tevfik Rüşti Bey, M. Venizelos'un Cenevre'de bulunması fırsatından istifade ederek kendisi ile itilâf etmelerini Bulgar murahhasları - na tavsiye eylemiştir.

Türk Hariciye Vekilinin bu dostane ve samimî tavassutunun iyi neticeler husule getireceği ü - mit edilmekte ve bu tavassut bu - rada müsait tefsirlerle karşılâ - naktadır.

Alman - Avusturya

Gümrük itilâfından sarfı nazar ettiler

Cenevre 3 (A.A.) — Avrupa Bir - liği komisyonunun bugünkü içti - mada Avusturya Hariciye Nazırı M. Schober ile Alman Hariciye Na - zırı M. Fon Curtius hükûmetlerinin Alman - Avusturya gümrük birliği projesinden vaz geçtiklerini müste - reken ve birbirini ardısıra beyan et - mişlerdir.

M. Schober bu beyanatının Avru - pa'nın imarına ve yeniden canlanma - sına elbirliğile çalışmak için zarur olan şükünün zihinlerde yerleşme - sini kolaylaştıracağını ümit ettiği - ni söylemiştir.

miştir. Kral istifayı kabul etmiş ve yeni kabinenin teşkiline tekrar jene - ral Zivkoviç'i memur etmiştir. Mu - mailyen yeni kabineyi eski aza ile teşkil etmiş ve Kral da bunu tasdik etmiştir. Yeni hükûmetin tahlihi icra olunmuştur.

yem'di. Diğer üçünün hüviyetini an - lıyamadım. Davetlilerin sesleri kulağıma ka - dar gelmekle beraber konuşukları lisani tetrik edemiyordum. Bunların içinde yegâne tanıdığım sima Fidel - yo'daki baykuş gözlü, gülümeyen yüz - lü doktordu. Misafirlerinin hepsile neş'eli neş'eli görüşüyordu. Hare - ketleri kısa ve müteakibime idi. Burada âmirî mutlak olduğu görü - lüyordu. Bazen yüzüncü hafif bir tebessüm belirliyordu. Fakat ne hâ - kimiyet bu tebessümlerde de...

Benimle beraber panjurun ara - lından içerinin seyrine dalmış o - lan genç Havelek'in ağzı açık ka - lmıştı. Yüzümüzü kavuran acı ş - mal rüzgârlarile, ayaklarımızı don - duran karı her ikimiz de unutmuş - tuk.

Havelek gözlerini pencereden a - yırarak:

— Veremin, hakikaten garip tar - zı tedavîyi, dedi...

— Bu kadınlar hiç te Koh mik - robundan muztarip insanlara ben - ziyorlar!

— O halde doktor Şomberg neye çalışıyor?

Değişen muallimler

Bir çok lise, orta ve muallim mektep - leri hocaları arasında tebeddülât var!

Ankara 4 (Telefonla) — Sabık E - renköy lisesi felsefe muallimi Mus - tafa Namık B. İstanbul erkek lisesi felsefe muallimliğine, İzmir kız lisesi türkçe muallimi Makbule H. Antalya orta mektep türkçe muallimliğine, İzmir kız lisesi resim mu - allimi Tahsin B. Adana orta mek - tep resim muallimliğine, İzmir kız lisesi resim muallim muavini Sü - reyya H. İstanbul kız lisesi resim muallimliğine, İzmir orta mektep türkçe muallimi Şükrü B. Nevşehir orta mektebi türkçe muallimliğine, İzmir orta mektebi beden terbiyesi muallimi Bedia H. Manisa orta mek - tebi beden terbiyesi muallimliğine, Adana lisesi türkçe muallimi Fehmi B. Tekirdağ orta mektebi türkçe muallimliğine, Adana lisesi fransızca muallimi Suphi B. Manisa orta mek - tebi fransızca muallimliğine, İzmir erkek lisesi türkçe muallimi Hüseyin Avni B. Aydın orta mektebi türkçe muallimliğine, İzmir erkek muallim mektebi musiki muallimi Nuri B. Üs - küdar orta mektebi musiki muallim - liğine, İzmir erkek muallim mektebi türkçe muallimi Cevat B. Niğde orta mektebi türkçe muallimliğine, Nevşehir orta mektebi tabiiye muallimi Faik B. Kozan orta mektebi türkçe muallimliğine, Mersin orta mektebi tarih muallimi Ramiz B. Çanakkale orta mektebi tarih muallimliğine, Niğde orta mektebi türkçe muallimi Remzi B. Sivas lisesi türkçe mu - allimliğine, Niğde orta mektebi ter - biye muallimi Ruhiye H. Sivas kız muallim mektebi terbiye muallimliğine, Niğde orta mektep u - sulü tedris muallimi Eyüp Sabri B. Konya erkek muallim mektebi ter - biye muallimliğine, Niğde orta mek - tebi fransızca muallimi Hayrettin B. Adana lisesi fransızca muallimliği - ne, Edirne erkek lisesi türkçe mu - allimi Ali Ağâh B. Isparta orta mek - tebi türkçe muallimliğine, İstanbul kız lisesi almanca muallimi Mihri - ban H. Ankara kız lisesi almanca muallimliğine, Ankara erkek orta mektebi türkçe muallimi Adil B. Samsun lisesi türkçe muallimliğine, Ankara erkek orta mektebi fransızca muallimi Sedat Pş. Bolu orta mek - tebi fransızca muallimliğine, Amas - ya şehir yatı mektebi muallimlerin - den Huldî B. Yozgat orta mektebi tarih muallimliğine, Kırşehir orta mektebi tabiiye muallimi Mustafa Salim B. Antalya orta mektebi tabii - ye muallimliğine, Antalya orta mek - tebi resim muallimi Hayriye H. İzmir orta mektebi resim muallimliğine, Giresun orta mektebi tarih muallimi Muharrem Yaşar B. Merzifon orta mektebi tarih muallimliğine, Bayburt orta mektebi müdürü Mahmut Ke - mal B. Giresun orta mektebi türkçe muallimliğine, Kandilli kız lisesi di - kiş muallimi Fatma H. Diyarbakir orta mektebi diğış muallimliğine, Akşehir orta mektebi türkçe mualli - mi Sadettin B. Giresun orta mektebi türkçe muallimliğine, Balıkesir orta mektebi tarih muallimi Musip B. Ç - anakkale orta mektebi türkçe mu - allimliğine, Balıkesir orta mektebi ta - biye muallimi Süleyman B. Adana lisesi tabiiye muallimliğine, Balıkesir orta mektebi fransızca muallimi Sü - reyya B. Kırklareli orta mektebi fransızca muallimliğine, Balıkesir

orta mektebi beden terbiyesi mu - allimi Celâlettin B. Denizli orta mek - tebi beden terbiyesi muallimliğine, İstanbul erkek muallim mektebi e - debiyat muallimi İbrahim Bedri B. Ankara musiki muallim mektebi ter - biye muallimliğine, İstanbul erkek muallim mektebi terbiye muallimi Osman Nuri B. Edirne kız muallim mektebi terbiye muallimliğine, Ba - lıkesir orta mektebi tarih muallimi Münür Hayri B. Ankara kız orta mektebi fransızca muallimliğine, E - dirne kız orta mektebi türkçe mu - allimi Vehbi B. Kırklareli orta mek - tebi türkçe muallimliğine, Edirne kız orta mektebi riyaiziye muallimi Ab - durrahman B. Gelenbevi orta mek - tebi riyaiziye muallimliğine, Edirne kız orta mektebi tabiiye muallimi Makbule H. Çamlıca kız orta mek - tebi tabiiye muallimliğine, Kırklareli kız orta mektebi türkçe muallimi Cemal B. Edirne erkek lisesi türkçe muallimliğine, Kırklareli tabiiye mu - allimi Mediha H. Konya kız muallim mektebi tabiiye muallimliğine, Kırk - lareli fransızca muallimi Mahir B. Yalvaç orta mektebi riyaiziye mu - allimliğine, Kırklareli beden terbi - yesi muallimi Mübcecel H. Cumhu - riyet orta mektebi beden terbiyesi muallimliğine, Kırklareli diğış mu - allimi Sabahat H. Tekirdağ orta mektebi diğış muallimliğine, Ç - anakkale orta mektebi tarih muallimi Ekrem B. Tekirdağ orta mektebi tarih muallimliğine, Silifke orta mek - tebi riyaiziye muallimi Fikri B. Ba - lıkesir orta mektebi riyaiziye mu - allimliğine, Silifke tabiiye muallimi Mediha H. Balıkesir orta mektebi tabiiye muallimliğine, Adana orta mektebi resim muallimi Sadık B. Si - lifke orta mektebi resim muallim - liğine, Denizli muallim mektebi ru - hiyat muallimi Veli Nahit B. An - talya orta mektebi ruhiyat muallim - liğine, Adana erkek muallim mektebi musiki muallimi Ziya Adnan B. Kırk - lareli orta mektebi musiki muallim - liğine, Muğla orta mektebi fransızca muallimi Şerafettin B. Antalya orta mektebi fransızca muallimliğine, Aydın orta mektebi almanca mu - allimi Sabahattin B. Konya orta mek - tebi almanca muallimliğine, Adana muallim mektebi türkçe muallimi Hilmi B. Kilis orta mektebi türkçe muallimliğine, Manisa orta mektebi riyaiziye muallimi Bekir Fuat B. Kü - tahya orta mektebi riyaiziye mu - allimliğine tayin edilmişlerdir.

Muvaffakiyetli bir konser

(Birinci sahifeden mabatt)

konertosunu çaldı. Ekrem B. Pa - ris'te altı sene en tanınmış artistlerden ders almış ve orada verdiği konser - lerde çok takdir edilmiş bir gençtir. Geçen sene Ankara'da muntazam konserler veren Ekrem Beyi İstan - bul'da hiç dinliyenememiştik. Teknik kabiliyeti ve arşesine hakimiyeti çok kuvvetli olan bu genç artistimiz ev - velki akşam cidden muvaffak olmuş ve uzun uzun alkışlanmıştır. Kendisi önümüzdeki mevsim zarfında şehri - mizde bir kaç konser daha verecek - tir. Bu konserlerin musiki merak - lılarımız tarafından alâka ile takip edileceğine şüphe yoktur.

KUÇUK KÖŞE:

Hâdiseler arasında

Endişe:

Taymıs bizim için etraflı bir maka - le yazdı. En mühim gördüğü taraf şurası: Suriye hudutları... ta kar - şısına bilmem kaç bin Ermeni iskân ediliyormuş. Bu taktikten ileride do - ğacak vaziyetler varmış. Buna kar - şı biz pek çok endişe ediyormuşuz. Bunun önüne geçmek çarelerine baş vurmmuşuz.

Taymıs'in bu yazısını samimî kabul ederiz. Hayırhahlığı teşekküre lâ - yıktır. Fakat biz de kendisini temin edelim ki bundan hiç bir endişemiz yoktur.

Gerçi böyle bir hareket, eski dip - lomasi ve müstemlececilik kafasının yeni bir münasebetsizliği ise de bi - zi alâkalandırmaz.

Ve gerçi, ve filhakika bunda çok endişe edilecek cihetler vardır, fa - kat o endişe onları oralarla yerleşti - renlerden, bizlerden ve başkaların - dan ziyade - yepyeni bir saikâi gaf - letle - oraya yerleşenlere racidir.

Bunu bizler değil, onlar düşün - melidirler.

Kimseyi rencide etmek istemiyen Cumhuriyet Türkiye'si, her hangi bi - gün her hangi bir kimse tarafından rahatsız edilmemesi için çok cezri bir dikkat sarfetmektedir.

Müstakil Suriye:

Manda kalkacak, ızdırıp çekile - cek ve Suriye rahat, müstakil bir dev - let olacaktır.

Cihanşümül ve örnek inkılabını yapan Türkiye uzak yakın, bütün milletlerin rahat, müstakil olmasını samimîlikle ister.

Bu böyle olmakla beraber, vaz - yet bizim atalar fıkrasına tıpatıp uygundur:

Beyefendi dehşetli cimri imiş. Bir de sadık uşağı varmış. Beyefendi bir okta tulumpeyniri almış, bir süra - hiye koymuş, ağzını kırmızı mumla mühürlemiş.

— Al, demiş. Sana bir çok katik verdim, ekmeğini sür sür, karnımı doyr.

Uşak sessiz bir adammış, günlerce ekmeğini şişeye sürmüş sürmüş ye - miş, Allahına şükretmiş.

Bir gün beyefendi demiş:

— Ben seyahat çıkıyorum, sen kal, kendi evin gibi ye iç, rahat et.

Ve peynir şişesinin bulunduğu o - dayı kilitlemiş, anahtarını almış git - miş.

Bir kaç gün sonra bey gelmiş, bak - mış ki uşağı, koltuğuna bir somun ek - mek kıstırmış, kopardığı lokmaları kapının anahtar deliğine sürüp sü - rüp atıştırıyor.

Bey bu halî yarım saat seyrettik - ten sonra sormuş:

— Ne yapıyorsun orada?

— Efendim, demiş. Anahtar de - liğinden şişeyi görüyorum, bu suretle lütfettini katıga sürerek karnımı doyruyorum.

Beyefendi yarım saat süren bu zi - yafetin bir israf, binaenaleyh adamca - ğızın suçlu olduğuna söyleyerek ev - den büsbütün çıkarmış.

Kurtla kuzu hikâyesi de buna ben - zer. Ve buna benziyen daha pek çok fıkralar da vardır.

AKA GÜNDÜZ

Mürebbiye

Kibar bir İngiliz kadını iyi bir aile nezdinde 12 yaşından itibaren Kız çocuğu için mürebbiyelik va - zifesine taliptir. İhtiyacı olan - ların gazetemiz idarehanesinde (Mis) adresine müracaatları.

EDEBİ TEFRİKA: 15

Kadife alev

MAURICE DEKOBRA'dan

Gotik tarzı mimarisindeki yemek alonunu, Macar Krallarının tacını andıran şekilde ve bronzdan mamul sühteşem iki avize aydınlatıyordu. Sofra fevkalade müzeyyen idi. Karlovari mamulâtından ve çok kıy - vetli taşlarla işlenmiş bir takım, tasanın ortasını süslüyordu... Fev - kalâde nakışlı kristaldan sürahiler, bor ve yeşil huzmeler fıskıran aynı isimlerle nakışlı kadehler, mey - alarla dolu yemilıklar, mediyeval - rızında fincanlar Kugu kuşu boynu - klinde çiçeklikler...

Doktor gözlerini kamaştırıyor - tu. Ya meclisatilerle ne demeli? On kadını on kadının oturduğu ma - rın başına doktor Şomberg geçmiş - tir. On kadını bir erkek, Marzarann'ın arabeti yalnız bundan ibaret de - ldi. Doktorun on davetlisi, misa - lî perver her hangi bir sahibi ha - min davetini kabul edip gelen ka - nınların giymeleri icap eden klâsik

nin en hurda teferruatına varınca ya - kadar muhayyemlede ayrı ayrı ve kuvvetli birer iz bırakmışlardı. Gü - zillikte hepsi müsaviydi.

Kleopatra, Lükser'deki Ramaseum kabartma oymalarında görülen Mi - sır'a has düzgün ve küçük bir bu - runa malikti. Lolâ Montez'in ağzı bir ahenk harikası idi. Lore dö No - ves'in göğsü en sıkı manastırların müteassıp sakinlerini tahrik edecek kadar güzeldi. Monpason'un dekol - tesi, Madam dö Genlis'i memnun e - decek derece şahane idi. Viyana ka - baresindeki Japon silahşorları, bura - ya en nadide kadın güzelliklerini, tebessüm ve ihtirasın, zarafet ve cazibeden müteşekkil hakiki bir âlä - misema cem etmişti.

Ve pek tabii olarak kendi kendime soruyordum:

«Bu kadar nadide ve müntahap güzellik peğini Bohemya ormanla - rının gizli bir köşesindeki şatoya ka - patmaktaki mana nedir?»

Bu muammannın bir çok hal çare - leri hatırıma geliyordu. Anahtarları vardı. Evvelemirde veremliere mah - sus bir sanatoryum nazariyesi en şü - pheli ve akla en uzak olanlardan

biriydi. Meğerki buraya gelen has - talar bu müthiş illele pek cüz'i bir surette musap olmuş bulunsunlar. Yoksa doktor Şomberg'in bu şez - long kaçaklarına böyle gece ziyafet - leri vermesi kabîli izah edildi. Fak - kat bu gizli hareme ne diyelim? Ni - çin gözdelerini mahirli ihtişamı için - de Asya'lı cengâverlerin asırlardan - beri yaptıklarını, niçin bugün altın babası bir Avrupa'lı gözden uzak bir şatonun mahrem çerçevesi içinde ya - pamasın?

Belki de, yetmiş iki metresi, ka - dina olan ihtiyakını gideremiyen Bavyera'lı Vittelsbah'nın bir esidir. Altın, hangi maniyâi devirmez ki! Şark saraylarının şihirli ihtişamı için - de Asya'lı cengâverlerin asırlardan - beri yaptıklarını, niçin bugün altın babası bir Avrupa'lı gözden uzak bir şatonun mahrem çerçevesi içinde ya - pamasın?

Doktor Şomberg'in usulünü anlar gibi oluyordum. Taaddüdü zevcat, sizce idamla cezalandırılmağa lâyık bir cürüm telâkîi edilmediği takdir - de, ceplerinizi altınla doldurarak dünyayı dolayır ve ceplerinize do - durduğunuz bu sarı madene muk - bil esrarlı bir sergüzeşte atılabilir - siniz.

Madre: 1947

AMERİKA
SULARINDA

ALMAN TAHTELBAHİRLERİ

Nakili: ABİDİN DAVER

— 15 —

Bu yelkenlinin motörlü filikalaları da mükemmel bir halde idi. Mürettebat kara yolunu tutmadan evvel başarılar ve bizi alkışlayarak etrafımızda bir tur yaptılar. Bu Amerika seferinde, istediğimizden çok fazla alkışlanmıştık. Zaptettığımız sefainin mürettebatı, işittiklerinin ve okuduklarının hilâfı olarak gemilerini içindekilerle beraber batırmadığımızı ve tahliye filikalaları üzerine ateş etmediğimizi gördükçe, hiç şüphesiz, aynı zamanda hem melek, hem şeytan olduğumuza hükmediyorlardı. «Haskell», «Wiley» den daha zarif, daha narin bir yelkenli idi. Bu güzel, çok güzel yelkenlilerin nicin batırmağa mecbur oluyor - du? Asıl dibe göndermeğe can atılmıyıp vapurlar, neden bu kadar nadirdi?

Öğle yemeğini henüz bitirmiştik ki 2 haziran gününün dördüncü numaralı olan geminin görüldüğü haber verildi. Bu da, bir yelkenli idi. Sanki Atlas Okyanosunun bütün yelkenlileri, bugün bizi ziyaret için, aralarında sözleşmişlerdi. Bu yeni gelen gemi adeta bir muamma idi. Kemali dikkatle baktığımız halde gövtesinde canlı bir tek mahluk göremiyorduk. Acaba bir tuzak mıydı?

Gemiye o kadar yaklaştık ki gövtesindeki en küçük tefferrüta varınıca kadar görebiliyorduk. Yelkenlinin müsellâh olmadığı muhakkaktı. Düşünüp taşındıktan ve münakaşa ettikten sonra karar verdik ki bu kendi halinde seyreden bir gemidir. Mürettebatı ise işnuşa dalmış olmaları gerekti.

Bundan başka akla yakın bir ihtimal tasavvur edilemezdi. Kemali ihtiyatla gemiye yanaştık. Ben müsadere müfrezesile beraber gövtesine atladım. Hâlâ meydana kimseler yoktu. —Hey, kimseler yok mu? Aşağıda kim varsa hepsi yukarı gel-

sin!
Süvari, gerinerek kamarasından çıktı. Babacan, karnımı do-yurduktan sonra uyku çekiyor - muş!
— Vay canına be! Burada ne işiniz var? Diye bağırdı.

Sonra, birdenbire, gemisinin bordası boyunca uzanmış duran tahtelbahri gördü ve yüzünde fevkalâde şaşkınlık alâmi be - lirdi. Bu esnada tayfalar da, birer ikiye ayrılıp birer kelime teşkil etmişlerdi. Gemicilerin de hayretten gözleri dört açılmıştı. Bir, bize, bir de yüzlerine çullanmış olan gümüşü deniz altı devine bakıyorlardı.

— Kaptan, on dakikaya kadar gemimizi batıracağız!
Bu sözlerin, onların şaşkınlığını izale etti. Beş dakika bile geçmeden tayfalar eşyalarını topladılar, filikalaları indiriler ve içlerine yerleştiler. Geminin ismi «Eduvard - H. Cole» idi ve Boston'dan geliyordu. Yelkenlinin sintinesine hemen bir dinamit paketi yerleştirdik. Fital yarıncıya kadar biz tahtelbahre döndük. Mürettebatı karaya doğru giderken gemi de bir tarafına yattı ve sonra sulara gömüldü gitti. Güle güle!

Saat 16,30 da, nihayet, bir vapur görüldü, üstüne doğru git - tiğimizizi görünce kaçmağa teşebbüs etti. Bir başına, bir kına iki ihtar mermisi attık. Efendi cesurmuş. Aldırış etmedi. Tam yola kaçağa devam etti ya, öyle mi? Dur sana, bizi kızdırmamanı neye mal olduğun gösterelim. İyi nişan alınmış üçüncü mermi, doğru vapura yapıştı ve sancak köpeğesinin bir kısmını alıp götürdü. Efendinin aklı başına gelmişti. Derakap istaper ederek Amerika bayrağını çekti. Müsadere postası vapura yansırken mürettebatı filikalara atlamışlardı bile... Bu, ne acele yahu!

- Mabadi var -

bir at getirdiler. Yüz kişiyi istiap edebilecek bir cesamette buluna bu tahta atın içinde en kuvvetli muharipler gezmişti. Tahtadan atı yapanlar, Turova'lıların o şekilde bir şeyi mukaddes adedeceklerini, ona dokunmak cesarettinde bulunamayacaklarını düşünmüşlerdi. Filhakika öyle oldu. Turova'ya ilk girenler ahalinin kendi ellerile kale içerisine götürdükleri bu atın karnındaki Ağamemnun askerleri oldu.

Turova muharebesinden bahseden müellifler atın imalı fikrinin Yunanlılara mabude Atına tarafından ilham edildiğini unutmamışlardır. Bunda aranacak âmil Atına'nın esatiri evsafıdır. Bu ismi taşıyan ilâhe diğer bazı sıfatlarla beraber atların ve atlıların hâmisî idi. Kaleleri ve mahsur şehirleri muhafaza eden manevi kudret te ona isnat ediliyordu.

Turova tarihinde atlardan bahsedilmesi Ağamemnun'un istilâsındaki hikâyesine inhisar etmez. Mabude Atına'nın hatırası bu şehrin hayatında daima atlar ve atlılarla alakadar şursuz bir itikadın izlerini taşımıştır. Plutarque (Plutarque) bir eserinde Turova'nın üç defa atlar yüzünden istilâyâ uğradığını yazıyor. İlk defa Herkül, Turova hükümdarı Laomedon'un yarış atlarını elde etmek için şehri zaptetti. Ağamemnun'un tahta atı ikinci bir istilâyâ sebep oldu. En sonra milattan evvel dördüncü asırda Karidem isminde aylıklı bir asker yorulmuş bir at hud'ası icat etti. Bununla Turova'ya girdi.

Karidem'in her zaman yaptığı gibi geceliğin gönderdiği ganaimi kale muhafızlarına teslim eden adamları geride kalan bir atı getirmek bahanesile kapıları açık bıraktırdılar. Anı bir hücum kalenin işgaline neticelendi. Hikâyede itikadi bir kıymet aramıyoruz. Fakat Plutarque gibi mütefekkir bir filozofun bu hadîselere dikkati gösterir ki, at hikâyeleri Turova tarihinde bıraktığı intibalarla zihinlere saplanmıştır. Langile'ye göre mabutlara atlar kurban edilmesi Buda'nın ve Brahman'ın zuhurundan pek çok evvel Türk'ler, İran'lılar ve Hint'liler arasında müşterek bir dinen kalmıştır. Yunan coğrafyacısı İstrabo'nun Aguziler (Oguzlar?) le birleştirdiği Masajet'

bir at getirdiler. Yüz kişiyi istiap edebilecek bir cesamette buluna bu tahta atın içinde en kuvvetli muharipler gezmişti. Tahtadan atı yapanlar, Turova'lıların o şekilde bir şeyi mukaddes adedeceklerini, ona dokunmak cesarettinde bulunamayacaklarını düşünmüşlerdi. Filhakika öyle oldu. Turova'ya ilk girenler ahalinin kendi ellerile kale içerisine götürdükleri bu atın karnındaki Ağamemnun askerleri oldu.

Turova muharebesinden bahseden müellifler atın imalı fikrinin Yunanlılara mabude Atına tarafından ilham edildiğini unutmamışlardır. Bunda aranacak âmil Atına'nın esatiri evsafıdır. Bu ismi taşıyan ilâhe diğer bazı sıfatlarla beraber atların ve atlıların hâmisî idi. Kaleleri ve mahsur şehirleri muhafaza eden manevi kudret te ona isnat ediliyordu.

Turova tarihinde atlardan bahsedilmesi Ağamemnun'un istilâsındaki hikâyesine inhisar etmez. Mabude Atına'nın hatırası bu şehrin hayatında daima atlar ve atlılarla alakadar şursuz bir itikadın izlerini taşımıştır. Plutarque (Plutarque) bir eserinde Turova'nın üç defa atlar yüzünden istilâyâ uğradığını yazıyor. İlk defa Herkül, Turova hükümdarı Laomedon'un yarış atlarını elde etmek için şehri zaptetti. Ağamemnun'un tahta atı ikinci bir istilâyâ sebep oldu. En sonra milattan evvel dördüncü asırda Karidem isminde aylıklı bir asker yorulmuş bir at hud'ası icat etti. Bununla Turova'ya girdi.

Karidem'in her zaman yaptığı gibi geceliğin gönderdiği ganaimi kale muhafızlarına teslim eden adamları geride kalan bir atı getirmek bahanesile kapıları açık bıraktırdılar. Anı bir hücum kalenin işgaline neticelendi. Hikâyede itikadi bir kıymet aramıyoruz. Fakat Plutarque gibi mütefekkir bir filozofun bu hadîselere dikkati gösterir ki, at hikâyeleri Turova tarihinde bıraktığı intibalarla zihinlere saplanmıştır. Langile'ye göre mabutlara atlar kurban edilmesi Buda'nın ve Brahman'ın zuhurundan pek çok evvel Türk'ler, İran'lılar ve Hint'liler arasında müşterek bir dinen kalmıştır. Yunan coğrafyacısı İstrabo'nun Aguziler (Oguzlar?) le birleştirdiği Masajet'

Günün eğlencesi

Dünkü bilmecenin halledilmiş şekli

1 — TEMİZ, 2 — ARIK, 3 — HÜLYA, 4 — İHSAN, 5 — RÜYA, 6 — ZARİF, 7 — ÜLKER, 8 — HURİ, 9 — REVAN, 10 — EYVAH.

(TAHİR ZÜHRE)
Bugünkü bilmece

CIK, ÇA, E, E, EN, ES, GER, KUR, KUY, LEN, LI, NAK, NAL, RENK, RUK, SAK, ŞEK, TER, TIR, ZIK.

Yukarıdaki heceleri ikiye ikiye yanyana getirip birer kelime teşkil ettiğiniz takdirde, baş harfleri yukarıdan aşağı okununca:
YERDE SÜRÜ -
NEN BİR HYVAN
İSMİ

Meydana çıkacaktır.

1 — Hayvanla insanı ayırt eden bir uzuv; 2 - Katır; 3 - Elvan; 4 - Parmakların ucu; 5 - Meşhur uzun kulaklı; 6 - İri kundura çivisi; 7 - Küçük hayvan midesi; 8 - Basılmış, yumuşatılmış; 9 - Bir nevi ligen; 10 - Köpek yavrusu.

Fransız Nazırlarının Berlin seyahati

Paris 3 (A.A.) — Başvekil M. Laval ile Hariciye Nazırı M. Briand Alman Başvekilini M. Brüning ile Hariciye Nazırı M. Curtius'un ziyaretlerini iade etmek üzere 26 Eylülde Berlin'e gidecekler ve 28 Eylülde kadar orada kalacaklardır.

Nautilus'tan haber yok

Oslo 3 (A.A.) — Şimal kutbuna girmek teebbüsünde bulunan Notüris tahtelbaharından 30 ağustostan beri hiç bir haber alınmamıştır.

300 bin grevci

Barcelona 3 (A.A.) — 300 bin amele grev yapmıştır. Grevçiler valinin azlini ve içtimai cürümlerden dolayı mevkuf bulunanların derhal salıverilmesini istemektedirler. Bir kaç hâdise olmuştur. Bir kişi ölmüş, bir çok kimseler de yaralanmıştır.

Ovideo 3 (A.A.) — Eyalet dahilinde bir çok grevler olacağı zan ve tahmin edilmektedir.

Ankara'da esnaf cemiyetleri

Ankara 4 (Telefonla) — Burada teşekkül etmekte olan esnaf cemiyetlerinden manufatura ve tuhafiyecemiyeti de teşekkül etmiştir.

Tütün mütehasısı geldi

Ankara 4 (Telefonla) — İktisat Vekâletinin Amerika'dan sureti mahsusata celbettiği tütüncülük mütehasısı buraya vasil olmuştur.

Boğazköy harabelerinde hafriyat

Önümüzdeki teşrinievvelde Boğazköy harabelerinde yeniden asari atika taharriyatına devam edilecektir. Bu hafriyat Alman Asari Atika Cemiyeti namına idare edilecektir. Boğazköy'ün asari atika itibarile çok büyük bir kıymeti vardır. Şimdi bir köy olan bu yer vaktile Eti İmparatorluğunun merkezi idaresi bulunuyordu. Eti'ler hakkında son yarım asır zarfında tetkikatta bulunulmuş ve bu sayede tarihe ait yeni hakikatler meydana çıkmıştır. Eti'lilerin Boazky'den başka Anadolu'nun daha bazı yerlerinde ez-cümle Kızılırmak havzasında da eserlerine tesadüf edilmiştir. Anadolu'nun geçmiş ve eski zamanlardaki halini aydınlatacak olan bu hafriyatla hükümetimiz de kolaylıklar göstermektedir.

ler güneşe tapıyorlardı. Buna verdikleri kurban daha ziyade atlardı. Aynı merasim Buriyat'lar, Mançu'lar ve Yakut'lar arasında Şamanların tabii ettikleri en mühim ayinlerden ve ibadetlerden biri idi. Büyük Türk camiasına dahil olan bu kavimlerin sonbahara tesadüf eden umumi bayramlarında atlar kurban ettikleri şamanlığa dair yazılan eserlerden anlaşılıyor. Hünlerde de aynı âdetin müteber bulunduğunu görüyoruz. İran İmparatoru Kurus (Keyhusrev) zamanında Sirderya vadilerinde yaşayan Skit Türk'leri güneşe taparlardı. Bunların mabutlarına verdikleri kurban gene attan ibaretti. Birbirini teyit eden bu malumat Turova'lıların Atına mabedi önünde ırmaklara attıkları atların hangi diyarlardan gelen itikatlara birleştiğini izah eder. Bahse yarın devam edeceğiz.

SAMİH RİFAT

HAYAT ve KİTAPLAR

Aristo

Yazan: Mustafa Namik Bey
Naşiri: Kanaat kütüphanesi - İstanbul 1931.

Aristo

Mustafa Namik B. Aristo unvanlı eserine Emile Boutroux'yu esas tutmuştur. Bundan başka:
A) Kınalızade Ali Çelebi. - B) Erzurumî İbra - him Hakki. - C) Taşköprü'lü Ah - met. - D) Gelen - bevi ve Nafi Ef. ler.

gibi Türk filozof ve mantıkçıların dan da ıktibaslarla bulunmuştur.

Felsefeden başka her hangi bir ilim ve fen şubesinde olsa idi, takriben yirmi beş asır evvelki nazariyelerin ve fikirlerin bugün kale alınması bile abes telâkki olunurdu; ve onunla felsefe değil, doğrudan doğruya (medeniyet tarihi) iştilal etmek lâzım gelirdi. Ancak felsefeye ait fikirler, nazariyeler, bütün meslek ve akideler her zaman müteale edilebilir ve edilmelidir. Akli beşerin en yüksek ve mücerret mahsulü olan felsefe: İlimi mahz (science pure) yani bütün malumatın umumî bir zübdesi diye tarif edildiği içindir ki, hiç bir felsefe mesleğinin (système) kıymeti tamamile zail ve sakıt olmaz. Bu sebebe binaendir ki, yirmi beş asır evvelki felsefe telâkkilerinden bahsettiği halde, gene, Aristo unvanlı eseri zait ve faydasız görmedim. Zaten Türk irfan âleminde, eskidenberi en çok tetkik edilmis, izah ve tefsir olunmuş filezof: (Aristo) dur. Denilebilir ki Türk filezofları Aristo'yu tamikte, pek ileri gitmiş, çok muvaffak olmuştur. Kitabı okurken bu kanaatim bir kat daha kuvvet buldu. Boutroux'dan tercüme edilmiş kısımlar ne kadar zor ve sıkıntılı ise Türk filezoflarından alınmış sahifeler o nisbette kolay ve sevimlidir.

***

Mustafa Namik Beyin mukaddimesini okurken, fikri kasiranemce, kat'iyen kabul edilemeyecek bazı mütealemlere rast geldim. Muhterem müellif, bir çok tafsilâtı, tâbiin ısrarile kitaptan tayyettini söyleyerek diyor ki:
«Son zamanlarda yazılmış bir çok eserlerden istifade etmek mümkün iken onun (naşirin) çizdiği hududun haricine çıkmadık...» (S. 3).

Garbin son eserlerinden istifade imkânı varken, tabiiin keyfi için bundan vaz geçilmiş olması çok garip görünüyor. Gerek müellif, gerek naşir pekâlâ takdir ediler ki kitabın en kıymetli kısımlarını, ancak onlar teşkil edecekleri. Kitabı onlardan mahrum etmek eserin değerini hiç şüphesiz çok, hem pek çok düşürmektedir. Ben, naşirin keyfi için bir eserin mükemmeliyetini feda etmek gibi bir mazereti - arkadaşımız Mustafa Namik Beyin affına mağruren kabul edemeyeceğim. Onun yerinde olsa idim, kitabımı nakis bırakmaktan işe neşrinden feragat etmeği tercih ederdim.

***

Aristo'nun ilim ve felsefedeki mevkii hülasatan, herkesin anlayabileceği bir lisanla, fennî kelime kullanmadan izah çalışalım:

Aristo (M. e. 384-322 zamanı) nun bütün (müsbet ilimler) ini kayıt ve nakletmiş bir allâmedir. Aşağıdaki ilimlerin hakiki yaradıcısı adolunmaktadır:
1 - Teşrih, 2 - Mukayeseli fizioloji, 3 - Mantık, 4 - Felsefe.

İnsanların medeni terakkilerine yegâne âmil (akıl ve mantık) olduğuna nazaran bunun mucidi olan Aristo'nun, dünyanın en büyük adamlarından biri olduğuna şüphe yoktur. Aristo bütün müktesebatı ve him ve hayal ile değil, ilim ölçüsü ile tetkik etmiştir. Onun kudret ve kıymeti, hakikate (müsbet ve tabii ilimler) mütehasısı gözile bakmış olmasındadır. Aristo beşeriyeti yetiştirdiği en muazzam zekâlardan biridir. Vücudi getirdiği eserler, a-sırlarca, beşeri malumatın hududunu teşkil etmiştir.

Bu büyük allâme, kendisinden evvel gelen âlim ve filozofların nazariyatını tetkik etmiş ve mevcut eski ve yeni meslekleri cem ve telfik ederek onları muhakeme ve muka-

yeşe eylemiştir. Bunlardan ancak akıl ve mantıkta uygun olanlarını kabul, diğerlerini ret ve inkâr etmiştir. (İlimlerin tasnifi) hakkındaki himmeti, kendisinin bihakkin maddî ve tabiatçı bir âlim olduğuna en büyük bir şahittir. Aristo anlayış ve akli beşeri, feyizli semereler vermeğe sevkedecek âmilin (tecrübe) olduğuna kani idi. Zamanının en hâzık tabii ve en büyük (tabii ilimler) mütehasısı olan Aristo şeeniyeti (réalité), Eflâton gibi hareketisiz ve değişmez bir cevher bir mahz mücerret (abstraction pure) telâkki etmiyordu. Eflâton'a göre şeeniyet sadece (düşünce) den ibaret bir mahz mücerretti. Halbuki Aristo, şeeniyeti şunda görüyordu: Mad - denin (suret) e doğru hareket ve itilâ etmesi ve bunun muhassalası olan vücut yani fert.. Bir cümlede hülasa ederek diyelim ki Aristo'ya göre şeeniyet (réalité) fiil (acte) den başka bir şey değildi. Aristo felsefesi, tabiatı şu suretle tarif eder: «Bütün tabiat, ham maddenin mahz harî itilâ olması ve (fiili mahiz - acte pur) e yani fikir (pensée) ve zekâyâ (intelligence) münkalip olmak için muazzam bir gayret yapması demektir.» Daha basit ifade ile: «Ham madde, tekâmül ederek fikir ve zekâ şeklinde tezahür eder.»

***

Bahsin çok çetin olması hasebile burada (mantık), (Mabadütabiye) (métaphysique) ve sairinden bahsetmeyeceğim. Bahisler arasında hele kıyas (syllogisme), ilmi heyet ve saire gibi mes'eleler ne kadar meraklı ve heyecanlıdır. Heyete ait Mari - fetname'den naklen yazılan sahifeleri, o güzel ve selis üslûb ile büyük bir zevk ile okudum!.. Bu vesile ile heyet ilminin son harikalı keşifleri hatırlama geldi. Son keşifiat hakkında gene çok sade, hatta çok çukça bir ifade ile merak erbabına biraz malumat vermek isterim. (1)
1 — Amerika heyetşinasları, Jenni atelerin mükemmeliyeti sayesinde şimdîye kadar:

1 milyar

yıldızın fotoğrafını çekmeğe muvaffak oldular.

2 — Kâinatın hudutları ne mesafededir? Son nazariyelere göre:

100 milyar ziya senesi

3 — Kâinat mütenahi midir? Namütenahi midir? Maeterlinck diyor ki: (S. 45, 46, 47).

«Vaktile kâinata (Allah) namî verildiği devirde, bu sual hatıra gelmezdi. Şimdi (Allah) yerine (Kâinat) sözü kaim oldu. Her hangi bir vücudun, mantıkan, namütenahi olamayacağı iddia ediliyor. Fakat aynı zamanda kâinatın mütenahi olduğu da ileri sürülmüyor. (Kâinat) a şimdî şu vasf veriliyor: (Mütenehası gayrimuayyen).. Ve mekân şöylece tarif ediliyor: (Kenarsız ve hudutsuz mütenahi bir küre..)

İşte kâinat ve mekânın verilen bu kenarsız ve hudutsuz mütenahi küreyi tanıyan kâinatı baştan başa dolaymak için ne kadar zaman lâzımdır bilir misiniz?.

1 milyar ziya senesi

Bu rakamların bizim adı senemiz ve alelade rakamlarımızla hesap edilmek işini merak erbabına bırakıyorum. Bu mes'ele üstadımız (Ab - dülfeyyaz Tefvik) Beyin hudutlarına temas ettiği cihetle tecavüzü salâhiyetten çekinerek sözü kesiyorum.

***

Kitabın tercüme noktai nazarin - dan değerine gelince: Elimde fransızca aslı olmadıgından technique bir müteale yapabileceğim. Ancak ifade bir çok yerlerde tıksız ve zor görünüyor. Tercümede bazı yanlışlıklar olduğu zamanı hasıl oluyor. Meselâ: Mustafa Namik B. diyor ki: (S. 9) «Her işte vasatı âdili gözetir».

Vasatı âdil ne demektir? Aslında fransızcasının (le juste milieu) olacağını tahmin ediyorum ki burada (juste) âdil değil (tam) manasındadır. Yani tam ortası (hayrilmurur evsatuha) denilen hal. Eğer böyle değilse (vasatı âdil) terkibinin ne manası olabilir?

Bir diğer sahifede müellif diyor ki:

Hassalerimizin bize bildirdiği hadîselerin firarı mutalası. (S. 16).

Firarı muta kelimelerinin manasını anlamak için epey durdum. Ni -

[1] Maurice Maeterlenk - La Grande Féerie - Paris 1929.

Müessif bir yangın

Hereke fabrikası evvelki gece kısmen yandı

(Birinci sahifeden mabait)

lara tahmil edilen itfaiye levamî saat altıda hareket eden trenle Hereke'ye gönderilmişti. Katar azami bir buçuk saat zarfında Hereke'ye vasil olmuş, itfaiye grupu derhal yangını söndürmeğe başlamıştı.

Kadıköy itfaiyesi gelinceye kadar geçen zaman zarfında ateş fabrikayı kâmilen ihata etmiş ve yanındaki depolar ve hususi meskenler ile diğer daireleri tehdiye başlamış bulunuyordu. İtfaiyenin dört koldan sevkettiği sular ile yangının söndürülmesine tevessül etmemesine imkân hasıl olmuş ve ancak öğleye doğru yangın söndürülmüştür.

Dünkü posta treni ile gelen yolcuların Şükrü Bey isminde bir zat yangın hakkında bir muharirimimize şu malumatı vermiştir

— Biz posta trenile Hereke'den geçen yangın sönmüştü. Yanan mahal, dağ eteğinde bulunan fabrikanın makine dairesidir. Kadıköy itfaiyesi geç vakit yetişmekle beraber Hereke'yi büyük bir affetten kurtarmıştır. Fabrikanın affetten kuratmıştır. Fabrikanın asıl tezgâh ve mevadi iptidaiyesinin bulunduğu sahil kısmında hiç bir şey yanmamıştır. İnsanca zayıt almadığını söylüyorlar. Şimdiki halde yanın kısımların makine dairesi olduğu anlaşmıştır.

Hereke fabrikası malûm olduğu üzere birisi hattın deniz tarafında, diğeri de kara tarafında olmak üzere iki kısımdır. Kara tarafındaki fabrikanın işletme makinaları ile bazı meskenler vardır. En mühim tezgâh ve depo kısımları deniz tarafındadır. Yangın fabrikanın yalnız kara tarafındaki kısımlarını yakmıştır.

Hâdiseye izmit jandarına kumandanlığı ziyayet etmiş ve derhal tahkikata başlanmıştır. Mezunen İstanbul'da bulunan fabrika müdürü Reşat Bey dün sabahki trenle derhal Hereke'ye gitmiştir. Fabrikanın müteaddit sigorta kumpanyalarına sigortalı bulunduğu haber verilmektedir.

izmit'ten gelen malûmat

İzmit 4 (Hususî) — İçeriden makine dairesinden çıkan yangın neticesinde Hereke mesukat fabrikasının en mühim kısmı yanmıştır. Belediye itfaiyesi karadan yangın mahalline gönderilmiştir. İzmit Valisi Bey bizzat yangın mahalline gitmiş, ateş söndürüldükten sonra avdet etmiştir.

Ankara'ya avdet etmekte olan Başvekil İsmet Paş. Hz. buradan geçerken Vali B., Başvekil Hazretlerine yangın hakkında izahat vermiştir. Kemal

Viyanada karikatür sergisi

Viyan Güzel San'atlar Cemiyeti bu teşrinievvel başlangıcında Viyanada beynelmil bir karikatür sergisi açacaktır.

Bu cemiyet, Türk Müstakil Resamlar ve Heykeltıraşlar Cemiyetine müracaat ederek Türk karikatüristlerinin de sergiye iştirak etmelerini istemiştir.

San'atkarlarımızın sergiye iştirak için eserlerini Müstakil Resamlar ve Heykeltıraşlar Cemiyeti vasitasile nihayet 24 Eylülde kadar Viyanaya göndermiş olmaları lâzımdır.

hayet fransızca aslımı düşündüm, olsa olsa (les données fugitives) kelimele - rinden tercüme edilmiş olabileceği - ne hükmettim. Fugitif kelimesinin buradaki manası: az devam eden geçici, fanî; firarı demek değil - dir. [2] Zaten buna başka türlü ma - na vermek imkânı yoktur.

Bu gibi mühim bahislerde ter - cümenin son derece dikkatli ve sar - f - olması lâzımdır. Mes'eleler haddi za - tında çetindir. Ona bir de tercüme - yanlışlıkları munzam olursa okuyucular için içinden zor çıkarlar.

***

YUSUF OSMAN

[2] Larousse du XX: Siccle.

Dünkü yüzme yarışları

Beylerbeyi'li Salim Bey (1) saat (31) dakikada Beykoz'dan Bebeğ'e geçti

(Birinci sahtifeden mahabıt)

mahiyette şimdiye kadar bu şekilde bir mukavim yarış yapılmadığından resmi bir rekor mevcut değildir. Bu itibarla dünkü müsabaka, su sporlarında yeni bir rekor tesbit etmek imkânını vermiştir.

Müsabakaya saat dördü beş geçte, Beykoz parkı iskelesinden denize girilmek suretiyle başlanmıştır. Yarışa, üçü hanım olmak üzere on dört müsabık iştirak etmiştir. Müsabıkları, hakem heyetini ve yarış takip eden kalabalık bir seyirciyi Şirketihayriye'nin 52 numaralı vapuru köprüden Beykoz'a götürmüştür. Fahri B. kaptanın idaresinde bulunan bu vapur yarış başladıktan sonra müsabıkları adım adım takip etmiş, indelhaçe kullanılmak üzere kayıklarını manya etmiş, bu suretle hem vapurdaki seyirciler yarının bütün safahatını takip etmişler, hem de müsabıklar emniyet altında müsabakaya devam edebilmişlerdir. Fahri kaptanı, spora gösterdiği bu alakasından dolayı takdir ederiz.

Müsabıklar denize girdikten bir dakika sonra birbirlerinden ayrılmışlar, her birisi muhtelif istikametlere dağılarak yüzmeğe başlamışlardır. Beylerbeyi'li Salim, Galatasaray'lı Şeref, Kuleli'den Sedat Beylerön safta, Galatasaray'lı üçü hanım da bir arada yüzmeğe başlamışlardır. Bir müddet sonra Salim, bütün yüzücülerini arkada bırakarak Anadolu sahilinden ilerlemeğe başlamıştır. Hava çok sakin ve durgun olduğundan müsabıklar sühuletle yüzmelerine devam edebilmişlerdir.

Yüzücülerin mensup oldukları kulüplerin fitaları, hakem motorü, kupası sandalları da müsabıkları takip etmişlerdir. Salim, en önde gitmek imkânını kimseye vermeden müsabakayı bitirmiş ve bir saat 31 dakika 23 saniyede müsabaka hattının münthesası olan Bebek'teki Galatasaray kulübünün rihimına çıkmak suretiyle birinci olmuş ve bir rekor yapmıştır. Salim karaya ayak basar başlamaz şiddetli surette alkışlanmıştır. Kuleli'den Sedat B. 1 saat 38 dakika 25 saniye ikinci gelmiş, Galatasaray'lı Şeref B. de 1 saat 39 dakika 48 saniye üçüncü olmuştur. Umum yarışta dördüncülüğü ve kadınlar arasında da birinciliği Matmazel Eva kazanmıştır. Matmazel Eva 1 saat 57 dakika 38 saniyede bu mesafeyi katetmiştir.

Bundan sonra sıra ile Kuleli'den Hakkı beşinci, Fenerbahçe'den Melih altıncı, Galatasaray'dan Matmazel Kırinda Brohman yedinci, Galatasaray'dan Vangel sekizinci, Matmazel İnke Brohman dokuzuncu, Beylerbeyi'nden Salâhattin onuncu, Galatasaray'dan Lütfullah on birinci, Beylerbeyi'den Mehmet on ikinci olmuşlardır. Müsabıklardan yalnız birisi yarışta yolda terketmiştir.

Müsabakalar heyeti umumiyesi itibarile güzel olmuştur. Yalnız burada bir noktaya nazari dikkati celbetmek istiyoruz. Müsabıklar iki saat deniz üzerinde kaldıktan ve bütün kudretlerini sarfettikten sonra karaya çıktıkları vakit kendileri alâkadar olacak, masaj yapacak, elbiselerini getirecek ve en ıptidaf hususati temin edecek kimse bulamamışlardır. Beylebeyliler yalnız Salim tekayyüt göstermişler, diğer yüzücüler kendi başlarının çaresine bakmışlardır. Bu hareket gayet acıdır. Bir sporcu kulübüne şeref vermek için büyük müşkülâtle uğraşarak derece almağa çalışırken kulüp idaresi de bunlarla bir yakından meşgul olmalıdır. Müsabıklar karaya çıktıkları vakit içecek sıcak bir çay, masaj için biraz kolonya gibi en basit şeyleri bulmalıdırlar. Müsabıklardan derece, rekor ve muvaffakiyet beklemek nasıl haklıdır onların sıhhatleri ve istirahatleri de idareciler o kadar alâkadar olmalıdırlar.

Futbol maçları

Dün Taksim stadyumunda iki mühim futbol maçı yapılmıştır. İlk müsabaka Fenerbahçe ikinci takımı ile Kurtuluş birinci takımı arasında olmuştur. Fenerbahçe bazı oyuncularını eksik olarak sahaya çıkışlardı. Oyuncu eksikliğine inzimamen mevcut oyuncular da fena oynuyorlardı. Kurtuluş takımı ilk devrede iki sayı yapmıştır.

İkinci devrede Fenerliler bu sayılara mukabil edebilmek için

çok uğraşmışlar da bir şey yapamamışlar ve maçı 0-2 kaybetmişlerdir.

İkinci maç Galatasaray birinci takımı ile Pera takımı arasında oynanmıştır. Galatasaray şu takımla oynamıştır: Avni, Vahi, Bürhan, Mithat, Nihat, Suphi, Lâtif, antrenör Pagnem, Necdet, Kemal Faruki, Celâl Şefik.

Galatasaray oyuna başladıktan sonra derhal hâkimiyeti almıştır. Takımında muhacim oynayan milli takım antrenörünün de mevcudiyeti iyi bir tesir yapıyordu. Pera'lılar daha ziyade bir müdafaa sistemi takip ediyorlardı. Bu sebepten Galatasaray ilk devrede ancak bir gol atmağa muvaffak olmuştur. İkinci devrede oyun daha ziyade Galatasaray'ın hâkimiyeti altına girmiştir. Necdet ikinci golü atmış, biraz sonra da Lâtif üçüncü golü kaydetmiştir.

Pera'lılar gol yapmağa muvaffak olmadan 0-3 maçı kaybetmişlerdir.

Kumkapi güreşçileri Bursa'ya gidiyorlar

Bursa sporcuları Kumkapi kulübü güreşçilerini davet etmişlerdir. Bu davet kabul edilmiştir. Kumkapi kulübü Bursa'ya gidecek güreşçileri dün seçmiştir. Bunlar perşembe günü buradan hareket edecek ayarlı gün avdet edeceklerdir.

At yarışlarının sonuncusu

Yarış ve İslah Encümeni tarafından tertip edilen at koşularının altıncı ve sonuncusu dün büyük bir kalabalık huzurunda Velifendi çayırında icra edilmiştir.

Birinci koşu Handikap koşusu idi. Üç yaşındaki yerli ve arap erkek ve dişi taylara mahsus ve mesafesi 1400 metre olan bu yarışta Hilmi Beyin Güleri birinci, İhsan Beyin Yegânesi ikinci, Süleyman Efendi'nin Tayyar II - si üçüncü gelmişlerdir.

İkinci koşu, üç ve daha yukarı yaşta halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsus olup mesafesi 1800 metre idi. Celâl Beyin Kezbanı birinci, Suphi Paşanın Rosbellei ikinci, Akif Beyin Ketje de Bruxelles'i üçüncü gelmiştir.

Üçüncü koşu, İkinci İnoñü koşusu idi. İki yaşındaki halis kan Türk erkek ve dişi taylar arasında yapılmıştır. Mesafesi 1000 metre olan bu koşuda, Haydar Beyin Gözde mi birinci, M. Yantes'in Kaplanı ikinci, Mithat Beyin Toramanı üçüncü gelmiştir.

Dördüncü koşu handikap koşusu olup dört ve daha yukarı yaşta yerli ve arap at ve kısraklara mahsus idi. Mesafesi 3000 metre olan bu koşuda Nail Efendinin Alderşi birinci, Prens Halim Beyin Rüşhanı ikinci, Mustafa Efendinin Nasibi üçüncü gelmiştir.

Beşinci koşu, oniformalı zabitan koşusu idi. Dört ve daha yukarı yaşta ve her ırka mensup at, kısrak ve idicler arasında yapılan bu manialı koşuya üç zabıt iştirak etmiştir. Bidayette birinci gitmekte olan yüzbaşı Hulûsi Beyin Strombolisi aksilik ettiği için koşuya devam edememiş ve binicilik Mustebin Profisi birinci, yüzbaşı Mustafa Beyin Leylası ikinci gelmiştir.

İzmir voleybol şampiyonluğunu Altınordu kazandı

İzmir 4 (A.A.) — Bugün Voleybol şampiyonluk maçları Tilkilik'te Altınordu spor kulübü arasında yapılmıştır. Sabahleyin saat sekiz buçukta Altınordu ile Karşıyaka spor kulübü takımları karşılaştılar. Altınordu birinci devreyi birleştiren birleşik, ikinci devreyi ikiye karşı on beşle kazandı.

İkinci oyun saat dokuz buçukta Altay ile İzmirspor takımları arasında yapıldı. Altay birinci devreyi dokuza karşı on beşle ve ikinci devreyi de on birle karşı on beşle kazandı.

Üçüncü oyun Türkspor ve Buca takımları arasında yapıldı. Türkspor birinci partiyi on birle karşı on beşle ve ikinci partiyi de gene on birle karşı on beşle kazandı. Dömi finale kalan Altınordu, Altay ve Türkspor arasında kur'a çekildi. Kur'a neticesinde Altınordu'nun Türksporla karşılaşması takarrür

Cumhuriyet

Halk sütunu

Bir vapur kaptanı neler yapmış?

Çarşamba günü saat dört buçuk radelerinde Sadıkkade'lerin Dumlupınar vapuru Karadeniz postasından aydetile Topane rihimına yanaştı. İçinde koyun dolu idi. Hamalı, kayıkçı vapuru köyün ettiler. Kalabalık pek ziyade idi. Ben güç hal ile vapurdan çıkarak rihimında bir otomobil tedarik ettim. Ailem efendi da vapurda bekliyorlardı. Bu esnada vapur açılmış, müdüru ubur münkati olmuştur. On dakika kadar bekleşdik, vapur güç hal ile yanaştı. Bu sefer adanık yurkardan bir hücum daha yakı oldu. Bin müşkülât ile merdivenden yukarı çıkabildim. Müşteriler akın ediyorlardı. Gövertede vapurun her tarafı koyun dolu olduğu eihetle bir köpürde sıkıştım kaldım. O esnada vapurun üçüncü kaptanı Esat Ef. de merdiveni kaldıracam, çabuk çıkınz diye bağıriyordu. Kamaradan eşyama hamallara vererek merdivene geldim. Merdiveni kaldırdım buldum. Bir takım müşteriler de kalkışlardı. Merdiveni indirmesini rica ettiğimiz halde hiç alırdıydı. Çoluk çocuğu ahalinin yardımile merdiveni yüksek olan nihayetinde atlatmak suretile rihimına indirdik. Atlarken refikamın ayağı incindi. Şimdi yatıyor. Mümalleh kaptan hakkında ikamei dava edeceğim tabiidir.

Gazetiniz karilerinden Bektaş: Cihannüma mahallesinde Çırağan caddesi (65) numaralı hanede sakin miralay Hüseyin

Dört senedir bitmeyen muamele

Kuzguncuk'ta mukim hukuk mezunu Nigde'li Müslim oğlu Mustafa Efendi gâzetimize gönderdiği bir varedada diyor ki: «Şürai Devlet deavi dairesinde evrakın vardır. Evrak numarası 928/7018 ve duavı numarası 928/1302 dir. Bu evrak dört senedenberi intaç edilmemiştir. Bir aralık dava dosyamı bulandıgını haber aldım. Arşın bu davanın bekletilmiyerek neticelendirilmesini rica ederim. Şürai Devlet deavi dairesi riyasetinin nazari dikkatini celbediyorum.

Kimsesiz bir çocuğun derti

Ben Yunan işgal zamanında anasini ve babasını kaybetmiş bir kimsesizim. Bundan sekiz sene evvel beni evladı manevi olarak alan bir doktorun yanından da çıkardım. Sokaklarda, şurada burada sürünmekte iken Uşak'ın Sabah mahalle-sinden Helvacı oğlu İsmail Efendinin yanına hizmetçi olarak girdim. Uşak ilk mektebine girdim ve ikmal ettim. İstikbalim için başka bir istinatgâhım olmadıgından askeri iselerinden birine girmek için makami adine bir arzuhal verdim. Muayene olundum. Bütün evrakım ikmal edildi. Konya veya Bursa askeri mekteplerinden birine kabulüm mukarrer iken kadro doldu dediler. Halbuki benimle beraber evrakı muamele görmüş peder ve validesi mevcut 5 arkadaşımın mekteplere girdiklerini haber aldım. Bu pekâlâ, fakat benim gibi kimsesiz olanlar dertlerini kime anlatsınlar?

Uşak'ın Sabah mahallesinden Helvacı oğlu İsmail Efendi nezdinde Murat oğlu Recal

Adliye Vekâletinin nazari dikkatine

Kazamızda Adliye teşkilâtı olmadıgından cüz'î bir alacağımın tahsil için kaymakamlığa müracaat ettim. Arzuhalim karekol kumandanı Süleymançavuşa havale edildi. Yirmi gün işimi gücümü terk ederek bu işin arkasına düştüm. Nihayet şöyle bir cevaba maruz kadm. «Ben senin tahsilidarin değilim. Ne yaparsan yap.» Bu cevabı aldıktan sonra ne yapmağlığım lâzım gelir? Bu bapta alâkadar makamların nazari dikkatlerini celbederim.

Mardin'in Kuntlepe kazası ahalisinden A. Mecit

Gemlik Taz İnhisarı kantarcısı

Köpeğniliz tedavi ettirmek için İstanbul'da Hayadrapaşa'da Tabikati Bay tarihe mektebine müracaat ediniz. Orada göreceğiniz ihtilam ve dikkat ve bilhassa hazakat sizi çok müteşekkîr birakacaktır. Bu mekteple memleketimiz didden iftihar edebilir. Şu kadar ki vakit geçirmeyiniz.

etti. Altınordu Türkspar'u birinci partide Altay'a karşı on beşle ve ikinci partide on birle karşı on beşle mağlûp etti. Saat 17,30ta kalabalık bir seyirci huzurunda Altınordu - Altay arasında yapılan final müsabakasını Altınordu birinci partiyi ikiye karşı on beşle ve ikinci partiyi de seçke karşı on beşle kazanarak 1931 - 1932 senesi İzmir şampiyonluğunu kazandı.

İzmir ikinci takımlar lik maçları

İzmir 4 (A.A.) — Evvelce tehir edilen ikinci takımlar lik maçlarına Alsancak spor sahasında devam edilmiştir. İlk maç sabahleyin saat dokuzda İzmir spor ve Göztepe ikinci takımları arasında yapılacaktı. İzmirspor sahaya gelmediğinden Göztepe'liler seremoni yaparak hükmen galip ilan edilmişlerdir. İkinci maç saat 16 da Karşıyaka ve Türkspar ikinci takımları arasında yapılacaktı. Karşıyaka'lılar da gelmemişlerdi. Bu suretle bu maça yapılamamıştır. Üçüncü maç Altay ve Buca ikinci takımları arasında yapılmıştır. İyi bir oyundan sonra sifira karşı üçle Altay takımı galip gelmiştir.

Yeni eserler:

Türkspor kıtı

Türk Spor bugün zengin münderecatla ve dünkü maçların tafsilât ve resimlerle 24 sahife olarak intaç etmiştir. Harikof maçının tafsilâtı ve temasar hakkunda duyulmamış malûmat Balkanlar hakkında hususi haberler, spor yıldızlarından Nihal Hanımın hayatı, düşünceleri. Spor sineması ve saire.

Gazi'nin vecizeleri

Cem ve telifik eden
M. Ağâh

Büyük Gazi'nin mazbut sözlerinden ıktibas olunan vecizeler, kitap şeklinde ve mazrufa lâyük bir zarf dahilinde pek nefis ve memleketimizde tabi sanatının bedil bir eseri olarak tabolunmuş ve kitapçılara tevzi edilmiştir.

Gazi'nin vecizeleri

Türk vatanının halâs ve ihyasını istihdaf, Gazi'nin büyük dehasile idare olunarak tahakkuk eden büyük inkılâbın bütün safahatını göz önünde pek manidar levhalarla tecessüm ettiren çok kıymetli bir eserdir.

Gazi'nin vecizeleri

Yüksek bir deha ve irfanın birer şerâresidir. Eser her meslek erbabi için başları adalete, sıklıkla zaman müracaat edecek bellibaşlı zehberdir. Denilebilir ki eser asker, sivil, kumandan, zabıt, âmir, memur, tüccar ve çiftçi, san'atkar ve işçi velhasıl her kes için elmaslardan işlenmiş kurtarıcı, sıhri bir muskadur.

Gazi'nin vecizeleri

Eser Büyük Gazi'nin ayakta 3 renkli bir tasvirli, muhtelif zamanlarda, muhtelif vazife başlarında, at üstünde istirahat halinde, Başkumandan kıyafetile, Büyük Millet Meclisi Reisi ve Resicumhur halinde alman diğer altı kit'a resimlerle de tezyin edilmiştir.

Karierimize ve okuma yazma bilen herkese bu eseri bu hakiki inkılâp tarihini ehemmiyetle tavsiye ederiz. Eser kitapçılardan ve «Cumhuriyet» matbaasından tedarik ve talep olunabilir. Fıatı her yerde (1) bir liradır.

Çocuk hastalıkları mütehasssısı

Dr. Semiramis Ekrem H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

Çocuk hastanesi kulak, boğaz, burun mütehasssısı

Dr. Ekrem Behçet

B. oğlu Mektep sokak 1
Telefon B. O. 2496

Haydar RifatBeyin eserlerinden

Aynı haklar İki lira
Miras mes'eleleri Bir lira
Şerhli borçlar kanunu Bir lira
İkbal kitaphanesinde

Doktor

Osman Şerafettin

Emrazı imtaniye mütehasssısı
Cigaloglu Nuriismaniye caddesi 19
Telefon: 893

Muayene zamanı cuma'dan
maada 1,30-7

(Gureba hastahanesi) dahill, sarı
Hastahıklar mütehasssısı

Şişlinin en güzel yerinde

Cabi caddesinde 55 numaralı
9 odalı, bahçeli kârgir bir ev
Satılık ve kiralık
Evin ıki sokağa nezareti, mü-kemmel bir hamamı elektrik ve suyu vardır.
Görmek isteyenlerin için-dekilere müracaatları.

ile
yavrularınızı
besliyorsunuz.
Gürbüz, kuvvetli
olur.

Çabuk yürür.
Neş'eli büyür.
Deposu: Bahçekapı
SALİH NECATİ

2500 Lira Mükâfathı

931 ikinci kurası

1 Tesrinievvelde Çekiliyor

Birinci mükâfat 750 lira
İkinci mükâfat 250))
10 kişiye (ellişer liradan) 1000))
10 kişiye (ellişer liradan) 500))

Türkiye İş Bankası

BUYUK TAYYARE PIYANGOSU

11. ci TERTİP 2. ci KEŞİDE
11 EYLÜLDEDİR
BUYUK IKRAMIYE (35,000) liradır.
Ayrıca : (15,000 12,000 10,000 8,000) liralık
IKRAMIYE VE:
(25,000) Liralık bir mükâfat.

Gerede Belediye Riyasetinden :

Gerede'de Kaynarlar mevkiinde her sene küşadı mütat olan panayır bu sene de 2 tesrinievvel 931 tarihine müsadir cuma gününden başlayarak cumartesi günü akşamı hitam bulmak üzere iki gün devam eder. Yarış panayırı 16 tesrinievvel 931 tarihine müsadir cuma ve cumartesi günleri olmak üzere iki gün devam eder, bu panayırda cins at, kısrak, ester, ve elli bini mütecaviz etlik ve damızlık koyun, keçi, kura sığır hayvanatı ile bilûmum levazımı beytiye ve saire mebzulen bulunur. Panayıra teşrif edecek zevatın kazamızda her suretle esbabı istirahatlerinin temin edileceği alâkadarının malûmu olmak üzere ilân olunur.

Tütün İnhisarı Umumî

Müdürlüğünden :

(8) kalem kâğıt ve karton kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameleri almak üzere her gün ve yevmi münakasa olarak tayin edilen 26/9/931 cumartesi günü saat (13) buçukta teminat akçelerile biriktire Galata'da mubayaat komisyonuna müracaatları.

İstanbul Erkek Muallim

Mektebinden :

1 — Fiziki ilimler tekniyeti ikmal imtihanları (10 eylül) perşembe günü tam saat dokuzda icra edilecektir.
2 — Diğer ders ve sınıfların ikmal imtihanları ayrıca ilân edilecektir.
3 — Vaktinden evvel talebenin mektebe gelmesi caiz değildir. (2241)

İstanbul Belediyesi Karaağaç

Müessesatından :

Sütlüce'de Karaağaç Müessesatında yapılan et satış salonu demir bölmelerle hattıhavası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Keşif bedeli 22823 liradır. Vuku bulan teklifler haddi kifayede görül- düğü takirde 20 eylül 931 pazar günü saat on beşte Meclisi İdarede idarece karar verilecektir. Münakasaya iştirak etmek arzusunda bulunanlar münakasa şartnamesile plânları beş lira mukabilinde müesseseden alabilirler.